בס"ד / שנה ז' / פרשת לך לך / נומער 331

כפעטל

דער באזוך פון רבין ז"ע מ'סאטמאר מיטן חזון איש ז"ע
משה אריי שניצלער

דער באהאלטענער תלמוד חכם פון לובלין
אהרן קליטניק

טעסלא שטעלט פאר א פליענדיגע קאר
וועלטליכע נייעס

אמעריקע באקומט ברייטע זיכערהייט רעכטן איבער גרינלאנד
אמעריקאנע נייעס

נפלאות הבורא פונעם עליגעיטאר
אלץ און אלעמען

אברכים החשובים אין כולל היכל הקודש קרית ברסלב פארהערן זיך הלכות בשר וחלב ביי חשובע רבנים שליט"א

ותלמוד תורה כנגד כולם

לחיים וקביעות מזוזה ביי צוויי נייע קלאסן
אין תלמוד תורה קרית ברסלב ליבערטי

04	עירנו
06	שטעטל נייעס
08	וועלטליכע נייעס
10	אלץ און אלעמען
12	בריוו פון ר"י שליט"א
16	קוק אהער
20	מעשה פון א צדיק
22	געדאנקען
25	א בליק אויף צוריק
26	גאסט ארטיקל
28	געשעענישן
35	קביעות מזוזה

בס"ד

פרשת לך לך
תשפ"ז

נומער 330
שנה ז'

רעדאקטאר: אברהם הערש וועבערמאן, **רעדאקציע:** אברהם יצחק אייזנער, אברהם משה הכהן שטראססער, אהרן קליטניק, מ. מאנן, גרשון קרעמער, יואל וועבערמאן, יואל שניצלער, יודא לייב וויים, ישראל דוד העסקעל, משה ארי' שניצלער, משה ראזענבערג, ישראל קרויס.

845.379.1161
136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747
Editor@bletelmagazine.com

צו באקומען אויף פאסט:
718.387.2691
subscribe@bletelmagazine.com

אויף אימעיל:
Chizikyomi@rabbiroth.org
Bletelmagazine.com
Breslevcenter.com
Gilyoines.com
ארץ ישראל: 053.315.6938

המערכת שומרת לעצמה את הזכות לקצר ולערוך את כל המובא בבלעטל

בעזהשי"ת

ביי

דעם געלעגענהייט ווילן
מיר זיך באדאנקן אלע וואס האבן
אנטיילגענומען אין קויפן עליות במשך יום טוב,
און מיט דעם געהאלפן מיט די הוצאת הבית המדרש,
וואס גרייכט צו גרעסערע סכומים, בפרט אין די יום טוב טעג.

ראש ישיבה שליט"א

מו"ה אברהם שבתי מזרחי הי"ו
חתן בראשית

מו"ה משה ווייזער הי"ו
חתן כל הנערים

מו"ה מרדכי ראזענפעלד הי"ו
חתן תורה

מו"ה יקותיאל פעלדמאן הי"ו
פתיחה הנעילה

מו"ה דניאל בוים שליט"א	מו"ה מעכל ראזענפעלד הי"ו
מו"ה מרדכי אהרן הייפרין הי"ו	מו"ה אשר בער אינדארסקי הי"ו
מו"ה הרוצה בעילום שמו הי"ו	מו"ה מנחם מענדל שימשאוויטש הי"ו
מו"ה יצחק אייזיק ראטה הי"ו	מו"ה יעקב פיש הי"ו
מו"ה אייזיק ראטה הי"ו	מו"ה העניך יצחק אינדיג הי"ו
מו"ה יואל טייטלבוים שליט"א	מו"ה אברהם יהושע וועבערמאן הי"ו
מו"ה יעקב הייפרין הי"ו	מו"ה אברהם משה שטראססער שליט"א
מו"ה שמעון ניישטיין הי"ו	מו"ה ישראל מנחם ראזענבערג הי"ו
מו"ה יעקב משה אינדארסקי הי"ו	מו"ה אהרן שלמה שוואַרץ הי"ו
מו"ה לייב ראטה הי"ו	מו"ה מרדכי כהנא הי"ו
מו"ה משה יחיאל פעלדמאן הי"ו	מו"ה מרדכי היימליך הי"ו
מו"ה יואל לעווי הי"ו	מו"ה שלמה רוטה שליט"א
מו"ה אשר לעמיל זוסמאן הי"ו	מו"ה שמעון אביש הי"ו
מו"ה יחזקאל שארף שליט"א	מו"ה אברהם אלי' פרידריך הי"ו
מו"ה בערל שוואַרץ הי"ו	מו"ה משה שמואל שטעסל שליט"א
מו"ה ישראל שמעון שטיינבערג הי"ו	מו"ה ישראל סאמעט הי"ו
מו"ה בערל שניטצלער הי"ו	מו"ה משה איינהארן הי"ו
מו"ה מנחם שטיינבערג הי"ו	מו"ה משה אליעזר שטיינבערג הי"ו

אין זכות פון דעם זאל זיי דער אייבערשטער באגליקן מיט בני, חיי ומזוני רויחא,
און זאלן אלץ קענען זיין פון די וואס העלפן דעם הייליגן רבי'ן.

ה ג ב א י ם

אברהם הערש וועבערמאן
העניך יצחק אינדיג
אברהם יהושע וועבערמאן

אברהם יהושע וועבערמאן
יצחק אייזיק ראטה

מידע

היעפ פראגראם

מיטן אייבערשטנ'ס הילף וועט די heap פראגראם שוין אננעמען אפליקאציעס אנגעהויבן פון מאנטאג חיי שרה (למספרם November 2)

Heap איז א פראגראם פון די שטאט וואס צאלט פאר הייצונג איינמאל א יאר, פאר משפחות וואס קענען זיך דאס נישט ערלויבן. די וואס האבן עלעקטריק הייצונג קענען באקומען $400, די וואס האבן גאז קענען באקומען בערך 500- און די וואס האבן אויל קענען באקומען בערך $990.

פון January 4 למספרם, אויב מען האט נישט קיין געלט צו באצאלן און מען האט באקומען א shut off notice פון די עלעקטריק קאמפאני - בערך נאך 30 טעג וואס מען האט נישט באצאלט - אדער פאר גאז\אויל וועט עס האלט אינטער 20% קען מען באקומען Emergency HEAP, מען קען דאס באקומען ביז 2 מאל א יאר, מען מוז אריין שיקן די לעצטע פארלאנג ביז סוף April.

עס איז וויכטיג זיך איינצושרייבן ווי פריער, ספעציעל די וואס זענען אנגעוויזן אויף די Emergency HEAP.

עס איז וויכטיג צו באמערקען, אז נישט אלע גאז קאמפאניס נעמען אן היעפ, און אפילו די וואס נעמען עס יא, נעמען נישט אלע אן Emergency HEAP, דערפאר איז וויכטיג צו פרעגן אייער קאמפאני אויב זיי נעמען אן heap און Emergency HEAP.

די נומבער צו רופן זיך איינצושרייבן איז 845-807-0142

די וואס האבן פוד סטעמפס, דארפן געווענליך נישט אויספילן אן עקסטערע אפליקאציע.

וועז מען רופט אריין איז גיט צו פרעגן וואס עס פעלט זיך אויס צו ווערן אפראווד.

ווי אויך איז וויכטיג צו וויסן אז במשך די יאר קענען זיי ארויסשיקן צעטלעך וואס מען דארף צוריק שיקן, אויב נישט קענען זיי פארהאלטן דערויף.

פאר סיי וועלעכע שאלות קען מען זיך פארבינדען צו מו"ה אשר בער אינדארסקי הי"ו.

אזוי אויך האט זיך מיטן אייבערשטנ'ס הילף צוריק געעפענט די HERR פראגראם אינטער heap, דאס איז א פראגראם וואס צאלט צו פארריעכטן א בוילער (ביז $4,000) אדער א נייע בוילער (ביז $8,000) וועז עס איז שוין צובראכן אדער נישט פארזיכערט צו ניצן און עס איז נישט געדעקט פון אייער Homeowners insurance policy.

צו געניסן פון דעי פראגראם דארף מען וואוינען אין אן אייגענע הויז כאטש 12 חדשים.

אויך קען מען געניסן פון די Clean and Tune פראגראם פון היעפ וואס צאלט ביז 500$ פאר די קאסט פון ריניגן א בוילער איינמאל א יאר וועז מען האט נישט קיין סערוויס קאנטראקט מיט די בוילער וועגדער וואס דעקט Clean and Tune services.

צו געניסן פון דעם פראגראם דארף מען וואוינען אין אן אייגענע הויז פאר כאטש 12 חדשים.

זיך איינצושרייבן קען מען רופן דעם זעלבן נומבער 845-807-0142

בריוו פון דער ראש ישיבה

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת במדבר, כ"ג אייר, שנת תשפ"ו לפרט קטן

לכבוד.....נרו יאיר, קרית ברסלב

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו", איך בין אזוי פריילעך אז עס איז דא "ברסלב'ע פלייש", עופות וואס זענען גע'שחט'ן דורך אונזערע טייערע שוחטים, ברסלב'ע חסידים, יראים ושלמים, אינגעלייט וואס פירן זיך בקדושה ובטהרה, אינגעלייט שוחטים וואס נעמען נישט דעם חלף, דעם מעסער - נאר נאכן זיך מתבודד זיין.

זאלסט זיין געבענטשט פארן טון אלע שוועדע ארבעט אז דאס זאל קענען צושטאנד קומען.

זיי מודיע פאר אנשי שלומינו אז מען קען האבן "ברסלב'ע פלייש", און זיץ מיט די חברי הנהלה, מען זאל דאס קענען אוועקשטעלן ריכטיג, עס זאל זיין אונטער די קהילה, אזוי וועט זיין סייעתא דשמיא, ווייל אלעס פון די קהילה "קהילת היכל הקודש" האט סייעתא דשמיא, מוהרא"ש פארעט זיך פאר די קהילה, מען זעט בחוש אז די הצלחה איז שלא כדרך הטבע, עס איז עפעס א העכערע כח, די כח פון צדיקים.

דער אייבערשטער זאל דיר געבן הצלחה און נחת ביי דיינע קינדער און אייניקלעך, אמן.

ברסלב פלייש

וועד הכשרות
קרית ברסלב

דעליווערי איז מאנטאג
דינסטאג מיטוואך און
דאנערשטאג.
**ארדערס ביז 2:00 וועלן מיר
דעליווערן דעם זעלבן טאג.**

FREE DELIVERY

נייע טעלעפאן נאמבער
845.861.1003

בית משפחת מהורנת
קרית ברסלב
KIRYAS BRESLEV MEATS LIBERTY NY

נייאס'לאק

שטעטל ניינס

אברכים החשובים בכולל היכל הקודש פארהערן זיך הלכות בשר וחלב

ווי אלע אין שטעטל האלטן מיט, זיצן אן ערך פון צוואנציג אינגעלייט אין אונזער הייליגן כולל "היכל הקודש" קרית ברסלב, וואו מען לערנט אדורך מקצועות איינס נאכן צווייטן.

דעם פארגאנגענעם יאר פאר ראש השנה שנת תשפ"ה, האט מען זיך פארהערט גאנץ הלכות שבת ביי עטליכע גרויסע רבנים; די רבנים האבן דערנאך געשריבן פאר יעדן אינגערמאן באזונדער גאר שיינע בריוו, אויסדריקנדיג זייער גרויסע התפעלות פון די אינגעלייט, וויאזוי זיי קענען הלכות שבת ישר והפוך, אלע הלכות זענען ביי זיי קלאר און ליגן ביי זיי "כמונח בקופסא".

פון הלכות שבת איז מען אריבער צום קומענדיגן מקצוע, הלכות בשר וחלב. מען האט דאס אדורכגעאקערט פאר א שטיק צייט אהין און צוריק, אנגעהויבן פון די גמרא ביזן הלכה למעשה, ביז מען איז שוין ברוך השם געווען גרייט פאר א פארהער.

פארגאנגענעם דאנערשטאג נצבים-וילך, פאר ראש השנה, זענען די חשוב'ע כולל אינגעלייט טאקע אריבער זיך פארהערן ביי א גאר חשוב'ן דיין, הרה"ג ר' אברהם ווייגארטן שליט"א, ראש הכולל "חלקת דוד" אין שטאט מאנסי.

דער חשוב'ער דיין שליט"א האט באוואונדערט די קלארקייט וואס די אינגעלייט האבן אינעם גאנצן מקצוע. מען זעט אז זיי האבן דאס גוט דורכגעלערנט און זענען נישט סתם געזעסן אויפן כולל באנק צו שטופען די צייט ווארטנדיג אויף די הפסקה, נאר זיי לערנען אינעם כולל ווייל דאס האבן זיי אויסגעקליבן מרצונם הטוב, וועלנדיג אויסניצן די טעג מיט לערנען די הייליגע תורה אז די תורה זאל זיין זייער אומנות.

דעם קומענדיגן זונטאג, עשרת ימי תשובה, איז מען אריבערגעפארן צום שטאט בארא פארק, זיך צו פארהערן ביים חשובן סקווירא דיין, הרה"ג ר' מיכל שטיינמעץ שליט"א.

אין א שמועס מיט מו"ה לוי יצחק האראוויץ שליט"א, פון די חשובע אברכים אין כולל, גיט ער אונז איבער וויאזוי אזא פארהער גייט צו:

"ס'וועגדט זיך פון וועלכע פארהער מ'רעדט. ביים ערשטן פארהער ביי הרה"ג ר' אברהם ווייגארטן שליט"א, האט ער געפרעגט יעדן איינעם שאלות; ער האט געשטעלט עטליכע שאלות פאר יעדן אינגערמאן באזונדער. אבער ביי הרה"ג ר' מיכל שטיינמעץ שליט"א האט ער געפרעגט שאלות פארן גאנצן עולם, און ווער עס האט געוואלט האט געענטפערט; אבער ס'איז נישט געווען אזוי בפרטיות פאר יעדן איינעם באזונדער.

"נאכן פארהער האבן זיי געשריבן א שיינעם כתב פאר די כולל אינגעלייט, אז מען איז אויסגעצייכנט אין דעם מקצוע. אויך האט אונזער חשובער דיין שליט"א, דער ראש הכולל, געשריבן א שיינעם צעטל.

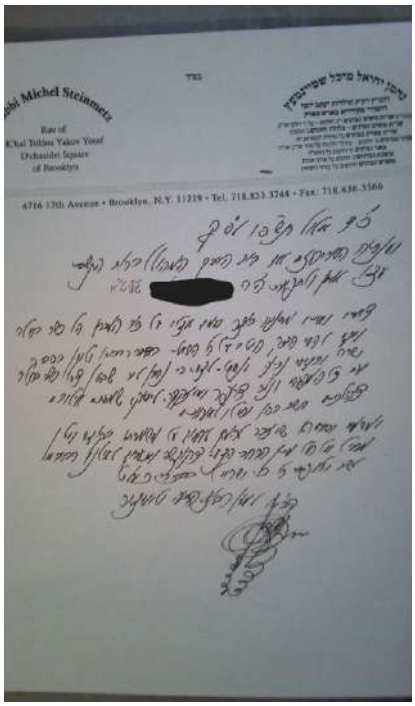
"יעצט, אז מען האט געענדיגט לערנען הלכות בשר וחלב, גייט מען זיך נעמען צו הלכות תערובות.

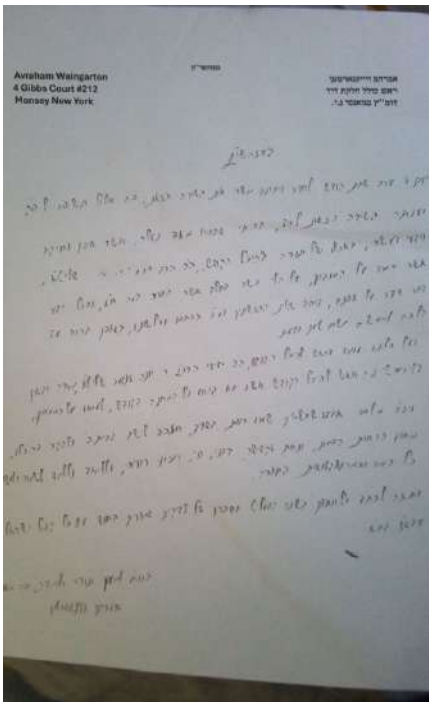
"אז מען רעדט שוין פונעם פארהער, איז אינטערעסאנט אנצומערקן אז אינעם טאג פונעם פארהער האט דער ישיבה גוט אנגעגרייט די אינגעלייט. ער האט דערציילט אז ווען ער האט זיך געשטעלט צום פארהער איז ער געווען זיכער אז ער וועט נישט קענען, אבער למעשה ווען ער איז געגאנגען זיך פארהערן, האט ער געזען אז ער קען ברוך השם פיין. ווען מ'קומט איריין צום פארהער האט מען אזא שרעק, אבער צוביסלעך, נאך אפאר שאלות, ווערט עס גרינגער, ביז צום סוף איז מען אינגאנצן רואיג און מען זעט אז מ'קען ברוך השם גוט."

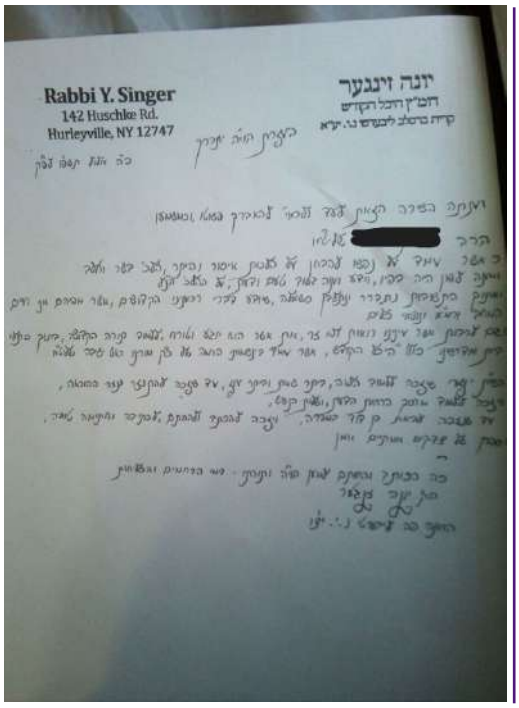
דער אייבערשטער זאל העלפן אז די כולל אינגעלייט זאלן ווייטער מצליח זיין אין זייער עבודה.

אזוי אויך מיר אלע זאלן ווייטער קענען אנהאלטן אונזערע שיעורים כסדרן יעדן טאג; אזוי וועט אונז די תורה זיכער באשיצן יעדן טאג פון אלע שוועריקייטן וואס קומען נאר אונטער.

ותלמוד תורה כנגד כולם

טעסלא שטעלט פאר א פליענדיגע קאר

פארגאנגענעם דאנערשטאג פרשת נח, האט די "טעסלא" פירמע פארגעשטעלט ביי די ספעיס-עקס ראקעט טעסט לאקאציע אין טעקסאס א נייע וועלט פון די "ראודסטער" קאר, וואס קען זיך הייבן פון דער ערד, זיך איבערדרייען קאפ-אראפ אין די לופט, און דערנאך זיך צוריקדרייען געהעריג און לאנדן רואיג אויף דער ערד.

די קאר איז אנטוויקלט געווארן דורך די קאמפאני "ספעיס-עקס", די ראקעט פירמע פון אילאן מאסק, וועלכער שטייט אויך אין שפיץ פון די טעסלא קאמפאני.

ביי די פארשטעלונג איז די וועיסע קאר ארויפגעפארן אויף א הויכע רעמפ אין די פארעם פון אן אות "כ".

די קאר איז ארויפגעפארן אויפ'ן רעמפ פון דער ערד און וועיטער ארויף אויף די וואנט; זי האט זיך אפילו אפגעשטעלט אינמיטן די וואנט מיט'ן קאפ ארויף, און דערנאך וועיטער ארויפגעפארן ביז צום דאך מיט'ן קאפ אראפ.

פון דארט איז זי "אריינגעפארן" פארקערטערהייט אין די לופט, ארויס פונעם רעמפ, זיך איבערגעדרייט אין די לופט, און זיך צוריק אראפגעלאזט צו די ערד מיט די הילף פון מאטארן וואס בלאזן ארויס שטארקע לופט-שטראמען.

אזוי אויך האט די קאר געווויזן וויאזוי זי קען ארויפפליען פונעם באדן, איבערהיפן א רייע טעסלא קארס, און דערנאך לאנדן.

דער אופן וויאזוי דאס ארבעט איז דורך מעכטיגע פענס וואס שלעפן און בלאזן לופט מיט א געוואלדיגע קראפט; דורך דעם קען עס זיך האלטן און ממש פארן אויף די וועגט און אויפ'ן דאך, און אפילו פליען א ביסל אינדערלופט.

די דאזיגע קאר ערווארט מען נישט צו זען אזוי שנעל אויף די גאסן, ווייל דערווייל איז עס נישט לעגאל צו פארן מיט אזא קאר אין ערגעץ נישט.

מיט אזא סארט קאר קען מען אין ערגעץ נישט אנקומען. עס איז טאקע זייער שיין פאר א פארשטעלונג.

טעסלא האלט זיך זייער גרויס מיט זייער "מעכטיגע דערגרייכונג", וואס הייסט? מיר האבן באוויזן אז עס עקזיסטירט אזא מציאות, און מ'קען מאכן "פליענדיגע קארס."

דאס איז טאקע זייער שיין, אבער מיט קארס וואס פארן מיט די פיר רעדער אויף דער ערד קען מען אנקומען איבעראל וואו מ'דארף, און די פליענדיגע קארס וועלן מיר איבערלאזן פאר די שאוס.

לאמיר זען צו פאלגן דעם צדיק און פאקוסן אויף וואס מיר קענען טון אויף למעשה טון פארן אייבערשטן היינט, און נישט טראכטן פון טון זאכן וואס איז נישט אין מציאות פאר מיר צו טון, דאן וועלן מיר אנקומען צום תכלית פארוואס דער אייבערשטער האט אונז באשאפן.

אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלוקינו נזכיר.

גרשון קרעמער

אמעריקע באקומט בריטע זיכערהייט-רעכטן איבער גרינלאנד

נישט לאנג צוריק איז פארגעקומען אין מאנהעטן די 81'סטע יערליכע געזעראל-פארזאמלונג פון די UN - יונייטעד נעישאנס, וואו פארשטייער פון רוב לענדער האבן געהאט די געלעגנהייט זיך אויסצובלאזן איינער אויפן צווייטן, צו פראטעסטירן קעגן עוולות און צו "פארלאנגען געראכטיגקייט" פון דער וועלט.

בשעת די פארשטייער פון די לענדער קומען זיך צוזאם, קומען שוין בדרך אגב פאר פארשידענע מיטינגען צווישן די לענדער, און אזוי אויך ווערן געשלאסן און אונטערגעשריבן פארשידענע אפמאכן.

איינער פון די מער אינטערעסאנטע אפמאכן וואס איז דאס מאל אונטערגעשריבן געווארן, איז א נייער זיכערהייט-אפמאך צווישן אמעריקע, דענמארק און גרינלאנד.

טראמפ האט אין דער פארגאנגעהייט שארף פארלאנגט אז דאס ריזיגע ליידיגע גרינלאנד זאל געצליך אריבערגיין אונטער אמעריקע, וואס ווען עס איינעמען אלס א סטעיט, טענה'נדיג אז אויב נישט וועט זיך א צווייטע גרויסמאכט ווי כינע אדער רוסלאנד אהין רוקן און פארכאפן די קאנטראל פון דעם וויכטיגן שטח.

עס זעט אויס אז דענמארק האט אויך געכאפט דעם קאנצעפט אז די חלק אויף דער וועלט איז עפעס א גוט שטיקל, און האט איינגעזען אז צופיל גרויסע מאכטן האבן געלייגט אן אויג אויף גרינלאנד.

כאטש דענמארק האט אין אנהייב אינגאנצן אפגעווארפן דעם אמעריקאנער פארלאנג איבער איבערנעמען גרינלאנד, זענען אבער אונטער די קוליסן פארגעקומען פארהאנדלונגען וואס זענען יעצט געקומען לידי גמר.

אונטערן נייעם זיכערהייט-אפמאך וועט אמעריקע שטארק פארבריטערן איר מיליטערישע אנוועזנהייט אויף דעם ריזיגן ארקטישן אינזל. גרינלאנד וועט טאקע נישט ווערן א טייל פון אמעריקע; דער אפמאך אנערקענט דעם גרינלאנדישן פאלק'ס רעכט צו זעלבסטבאשטימונג.

וואס אמעריקע באקומט אבער איז א גאר בריטע און לאנג-טערמיניגע זיכערהייט-פאזיציע: אמעריקאנער מיליטערישע איינריכטונגען קענען פארבריטערט און מאדערניזירט ווערן, און דער אפמאך שטעלט זיכער אז לענדער וואס זענען נישט אין נאטא זאלן נישט קענען אויפשטעלן מיליטערישע באזעס אדער באקומען א סטראטעגישע מיליטערישע אנוועזנהייט אויפן אינזל.

צווישן אנדערע פלאנירט אמעריקע אויסצובריטערן די עקזיסטירנדע אמעריקאנער באזע אין פיטופיק, און אויפצושטעלן נאך צוויי מיליטערישע איינריכטונגען: איינס אין נארסארסואק אין דרום גרינלאנד, און די צווייטע אין מעסטערסוויג אין מזרח פונעם אינזל.

פון די אנדערע זייט דארף מען געדענקען אז אמעריקע איז נישט דער וואס היט אויף דער וועלט, נאר מען דארף אלץ אנקומען צום אייבערשטן, אים בעטן וואס מען דארף, נאר אזוי ווערט מען באשיצט.

.

אלץ אוו אלעמעץ

די דריטע וועלט מלחמה

ל"נ

איך בין א בחור, פארגאנגענעם בין הזמנים בין איך געזיצן אינדערהיים ווייל עס איז נישט דא קיין ישיבה.

איך האב געעפנט א צייטונג און איך בין געווארן זייער דערשראקן; איך האב געליינט אז עס איז דא "אינסייד אינפארמעישאן" אז פוטין וויל אטאקירן די נאטא לענדער, אפילו אויב דאס וועט אנהייבן א דריטע וועלט מלחמה.

איך טראכט א גאנצן טאג דערפון און איך האב זייער מורא. איז דאס אמת? איר שרייבט דאך די נייעס.

חיים

טייערער חיים, גוט אז דו פרעגסט. עס איז א שאד אז דו זיצט אינדערהיים און דו עסט זיך אויף פאר שרעק.

אבער איידער איך ענטפער דיר, וויל איך דיר פרעגן א שאלה: ווייסטו אפשר פארוואס דער אייזל האט אזעלכע גרויסע אויערן?

מען זאגט א ווערטל, אז ווען אדם הראשון האט געגעבן נעמען פאר אלע חיות און בהמות, איז אויך דער אייזל געקומען פרעגן: "וויאזוי הייס איך?"

"אייזל!" האט אים אדם הראשון געזאגט.

דער אייזל איז אוועקגעגאנגען, אבער נאך א קורצע ווייל איז ער צוריקגעקומען: "ווי הייס איך? איך האב פארגעסן."

"אייזל!"

ער גייט ווידער אוועק, און קומט נאכאמאל צוריק: "ווי אזוי הייס איך?"

האט אים אדם הראשון אנגעכאפט ביי ביידע אויערן, זיי געצויגן און אים אריינגעשריגן אין אויער: "דו אייזל! הער שוין וואס מ'רעדט צו דיר!"

דערפאר, גייט דאס ווערטל, איז ער געבליבן מיט אזעלכע גרויסע אויערן...

פארוואס דערצייל איך די מעשה? ווייל א מענטש קען צומאל אויך זיין ווי דער אייזל.

מען קען הערן נאכאמאל און נאכאמאל אז דער אייבערשטער פירט די וועלט, אבער ווען מען עפנט די צייטונג, פארגעסט מען אלעס. פלוצלינג איז פוטין דער בעל הבית; דער שרייבער אין צייטונג ווייסט אלעס, ער פארשטייט אלעס. און דער אייבערשטער? פון אים האט מען אינגאנצן פארגעסן.

פרעג איך דיר: דו ווילסט ווסן וואס עס טוט זיך אין פוטין'ס קאפ? דו ווילסט ווסן וואס עס גייט זיין? איך ווייס נישט וואס פוטין טראכט, און איך ווייס נישט וואס עס וועט זיין. אבער אין דיין קאפ איז שוין יעצט דא א דריטע וועלט מלחמה! דו קענסט נישט עסן, דו קענסט נישט שלאפן, און דו קענסט נישט הנאה האבן פון בין הזמנים.

מיט'ן ליינען די צייטונג דארפסטו שוין נישט ווארטן אז

פראגעס און
ענטפערס איבער
אלץ און אלעמען

alemen@bletelmagazine.com - 845-445-7447

גרשון קרעמער

פוטין זאל עפעס אנווערטשאפטען. די צייטונג האט דיר שוין אריינגעברענגט די גאנצע וועלט מלחמה גלייך אין קאפ אריין.

אז דו ווילסט פאלגן דעם צדיק'ס עצה, מאך צו די צייטונגען. הער אויף צו ליינען די אלע שטותים.

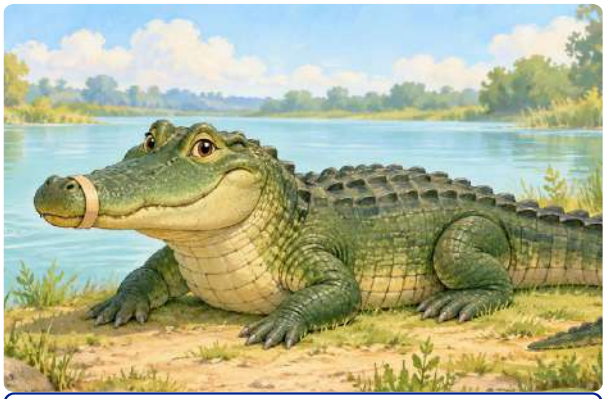
נישט יעדע זאך וואס איז געדרוקט דארפסטו ליינען. נעם ענדערש א ספר אדער א קונטרס וואס רעדט פונעם אייבערשטן, פון אמונה און בטחון.

ליין א מעשה פון א צדיק, לערן א בלאט גמרא, גיי ארויס אביסל שפאצירן און רעד זיך אויס דאס הארץ צום אייבערשטן.

זאג אים יעצט: "אייבערשטער, איך האב מורא. איך פארגעס אז דו פירסט די וועלט. העלף מיר געדענקען אז איך בין אין דיינע הענט. גיב מיר אמונה, כדי איך זאל קענען לעבן רואיג און פרייליך."

אמונה מיינט נישט אז איך ווייס וואס עס וועט געשען מארגן; אמונה מיינט אז אויך מארגן וועט דער אייבערשטער זיין דער בעל הבית. איך דארף נישט וויסן קיין עתידות כדי צו קענען לעבן היינט.

טייערער חיים, זיי נישט קיין אייזל. הער וואס מען זאגט דיר: די וועלט האט א בעל הבית! וועז א מענטש הייבט אן צו לעבן מיט דעם, לעבט ער א חיים טובים.

דער עליגעיטאר

שאלה

איך האב געלערנט איבער חיות, און איך האב געהערט אן אינטערעסאנטע זאך וועגן אן עליגעיטאר: זיין מויל איז גאר גאר שטארק; וועז ער מאכט עס צו אן בייסט, איז עס מיט א געוואלדיגן כח. אבער מיט א בענדל אדער טעיפ קען מען אים האלטן דאס מויל פארמאכט און ער קען עס נישט עפענען.

איז דאס ריכטיג? וויאזוי קען אזא קליין בענדל אפהאלטן אזא שטארקע חיה?

משה טייטלבוים

ענטפער

האסט געפרעגט א זייער אינטערעסאנטע שאלה, און אויך פון אן עליגעיטאר קענען מיר זיך לערנען עפעס גאר נוצליך.

דער אייבערשטער האט באשאפן דעם עליגעיטאר מיט גאר שטארקע מוסקלען צו פארמאכן דאס מויל. "מוסקלען" זענען די טיילן אינעם גוף וואס געבן אונז כח זיך צו רירן. מיט די מוסקלען מאכט דער עליגעיטאר צו זיין מויל און בייסט מיט א געוואלדיגן כח.

אבער איין מוסקל קען נישט טון צוויי זאכן, און צו עפענען דאס מויל האט ער אנדערע מוסקלען וואס זענען פיל שוואכער. דערפאר קען ער גאר שטארק פארמאכן דאס מויל, אבער דאס עפענען גייט שוין שווער. דעריבער קען אפילו א שוואכע בענדל האלטן פארמאכט דאס מויל פון דעם שרעקעדיגן עליגעיטאר.

לאמיר נישט זיין קיין עליגעיטאר, לאמיר עפענען דאס מויל און רעדן צום אייבערשטן. לאמיר נישט לאזן א קליין בענדל אונז אפהאלטן. ווארף א ווארט, א בקשה, אדער נאך א יישר כח צום אייבערשטן. דער אייבערשטער הערט אונז.

ברענגען קינדער אין בית המדרש

בעזהשי"ת - יום ד' פרשת לך לך, ח' מר-חשון, שנת תשע"ז לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר

בנוגע ברענגען קליינע קינדער אין שול; כאטשיג קינדער שטערן און לאזן נישט דאוועגען און שטערן דעם טאט'ן און אנדערע מענטשן פון דאוועגען, מיט דעם אלעם דארף מען וויסן אז א קינד וואס קומט אין שול זאפט זיך איין אין אים הייליקייט דורכדעם וואס ער זאגט 'אמן', 'אמן יהי שמיה רבה', 'קדושה' און 'ברכו'.

דער רמ"א זאגט (או"ח סימן קכ"ד, ה): "וילמד בניו הקטנים שיענו אמן, כי מיד שהתינוק עונה אמן יש לו חלק לעולם הבא", אפילו זיי שטערן און דרייען איבער דעם שול, דאך נעמען זיי איריין אין זיך קדושה וטהרה. מוהרא"ש זאגט אז די אלע פלעצער וואו עס איז איינגעפירט צו ברענגען די קינדער שבת אין שול פון וועו זיי זענען נאך גאר קליינע קינדער, אפילו זיי שטערן וכו', זענען אויס געוואקסן ערליכע אידן, ווייל זיי זענען מחונך געווארן מיט דאוועגען וכו', משא"כ די אלע קהילות וואס האבן מקפיד געווען אויף 'סדר' און שטילקייט, זענען די קינדער ארויס לתרבות רעה רח"ל און געווארן געכאפט אין השכלה.

א טאטע דארף אבער וויסן אז ער קען נישט לאזן זיינע קינדער סתם ארומלויפן, ער דארף אכטונג געבן אויף זיי, ער דארף זען אז זיי זאלן דאוועגען און אויסהערן דאס ליינען, פארשטייט זיך הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו; קליינע קינדער רופט מען אריין צו קדושה און כתר, גרעסערע קינדער דארפן שוין דאוועגען וואס זיי דאוועגען אין חדר, און וועו זיי ווערן נאך גרעסער דארפן זיי שוין מיטהאלטן דאס גאנצע דאוועגען און קריאת התורה. **א טאטע וואס איז מחנך זיינע קינדער פון וועו זיי זענען נאך יונג וועט זען שיינע פירות שפעטער**, און וועו ער עס זאגט: "נע, זיי זענען נאך קליין", די וועלן זיך רייסן די האר שפעטער.

וויסן זאלסטו, אז וועו קינדער זענען שוין עלטער קען מען שוין נישט רעדן צו זיי, עס איז בעסער אז מ'רעדט צו זיי וועו זיי זענען נאך גאר יונג ווייל דעמאלט הערן זיי אויס; שלמה המלך זאגט: (משלי יג, כד) "חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ, וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר" וועו עס האט ליב זיין קינד, זאגט אים מוסר. און וועו עס זאגט נישט קיין מוסר, איז א סימן אז ער האט פיינט זיין קינד; פרעגן די חז"ל (מדרש רבה שמות, א, ה): וועו א מענטש הערט אז איינער האט געשלאגן זיין קינד, וועט ער דאך מאכן א סוף מיט יענעם, איז וויאזוי זאגסטו אז וועו עס שלאגט נישט זיין קינד האט פיינט זיין קינד?! ענטפערן די חז"ל, אז וועו א מענטש איז נישט מחנך זיין קינד וויל ער שוינט אים, זאל ער וויסן אז דאס קינד וועט סוף סוף אראפ גיין פון אידישן וועג. אזוי וי מיר זעהן ביי אברהם אבינו וואס האט געזען וי ישמעאל קומט אהיים מיט א צלם און ער שפילט זיך דערמיט, אבער ער האט אים געשוינט און גארנישט געזאגט, און דאס האט זיך אויסגעלאזט מיט דעם אז ער האט אים געמוזט פארטרייבן פון שטוב ער זאל נישט קאליע מאכן זיין ברודער יצחק, און ער איז געווארן א רויבער וכו'.

אזוי אויך טרעפן מיר ביי עשו, אזוי וי עס שטייט (בראשית כה, כח): "וַיֶּאֱהַב

א בריוון
פון דער
ראש ישיבה

עצתו אמונה לך לך תשע"ז

יִצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צַיִד בְּפִיו" יצחק האט ליב געהאט עשו און ער האט אים גארנישט געזאגט, צום סוף איז ער ארויס לתרבות רעה אזוי ווי חז"ל זאגן (בבא בתרא ט"ז ע"ב) אז ער האט עובר געווען יענעם טאג אויף פינף עבירות: ער האט געטון אן עבירה מיט א נערה המאורסה, ער האט געג'הרג'ט א מענטש, כופר געווען אין תחיית המתים, כופר געווען אינעם אייבערשטן און פארשעמט די בכורה.

זעט מען פון דעם אז ווען א מענטש זאגט נישט קיין מוסר פאר זיינע קינדער ווען זיי זענען נאך יונג וועט ער זיך נאכדעם רייסן די האר פון קאפ. עס איז כדאי זאלסט נאכקוקן די מדרש (שמות רבה, א; תנחומא שמות, א) וועסטו זען ווי ער רעכנט אויס נאך מעשיות פון אבשלום און אדוניה - די קינדער פון דוד המלך, וואס דוד המלך האט זיי נישט געזאגט קיין מוסר, און וואס עס איז געווען מיט זיי. און די מדרש פירט אבער אויס, אז אברהם האט מחנך געווען יצחק, און יצחק האט מחנך געווען יעקב און אזוי וויייטער, זיי זענען געווארן גרויסע צדיקים און מען האט געהאט פון זיי אסאך נחת.

ווי יונגער מען איז מחנך די קינדער אז זאלן זיך אויפפירן ווי עס דארף צו זיין וועט מען האבן נחת פון זיי, אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המידות אות בנים, סימן סה) "צָרִיךְ לְלַמֵּד אֶת הַתִּינוֹק דֶּרֶךְ אֶרֶץ מִנְּעוּרָיו", מען דארף אויסלערנען דעם קינד דרך ארץ ווען ער איז נאך יונג.

חז"ל פארציילן (תנא דבי אליהו, פרק יג) "מעשה באדם אחד, שהיה עומד הוא ובנו בבית הכנסת; וכל העם היו עונין "אמן" ו"הללויה" אחר העובר לפני התיבה, ובנו עונה דברים של תפלות, ולא אמר לו אביו שום דבר, עס איז געווען אמאל יום טוב סוכות אין שול ווען מען זאגט הלל, יעדער האט שיין געדאוונט הלל, און עס איז געווען א איד וואס זיין זון האט נישט געדאוועט און נישט געזאגט הלל, נאר ער האט געריידט ניבול פה אין שול, הויך פאר אלעמען. ואמרו לו הבריות שימחה בבנו, והשיב ואמר להם "מה אעשה לו? תינוק הוא! ישחק!" מענטשן זענען געגאנגען רעדן צו דעם איד ער זאל אכטונג געבן אויף זיין זון, ווייל ער דאוונט נישט און ער רעדט שמוציג וכו', האט ער זיך נישט וויסנדיג געמאכט, ער האט געזאגט: "ס'איז גארנישט, ער איז נאך א קינד", שוב למחר עשה כן, כל אותן ימי החג ענה בנו דברים של תיפלות ולא אמר לו אביו שום דבר.

אזוי איז געווען א גאנץ יום טוב סוכות, טאג נאך טאג, מען האט אים געבעטן ער זאל אכטונג געבן אויף זיינע קינדער און ער האט געזאגט: "ס'איז גארנישט, ער איז נאך א קינד". לא יצתה אותה שנה לא שניה ולא שלישית עד שמתו אשתו ובניו ובן בנו ויצאו לו חמש עשרה נפשות בתוך ביתו, ולא נשתייר לו אלא שני בנים: אחד חיגר וסומא ואחד שוטה ורשע, פירט אויס אליהו הנביא: עס איז נישט אריבער אפאר יאר ביז זיין גאנצע משפחה איז אים אויסגעשטארבן, און עס איז נאר געבליבן צוויי קינדער - איינער א בלינדער וואס ער האט אויך געהינקעט, און נאך א קינד א שוטה און א רשע. זעט מען פון דעם, אז מען דארף מחנך זיין קינדער, בפרט אין שול ווען מען דאוונט, אפילו ווען זיי זענען נאך גאר קליין.

יעדע זאך וואס עלטערן זענען מחנך די קינדער וועלן זיי עס טון שפעטער ווען זיי ווערן עלטער; למשל, א טאטע וואס איז מחנך זיינע קינדער צו גיין אין מקוה, ער נעמט זיי ערב שבת אין מקוה און ער לערנט זיי אויס ווי אזוי זיך אויף צו פירן איידל, זיי זאלן שטיין אויסגעדרייט צום וואנט, ווי אזוי מען שאערט זיך, דא לייגט מען נישט די האנט, און מען קוקט נישט אויפן ברית, וועלן זיינע קינדער אויך גיין אין מקוה און זיך אויפפירן איידל.

מען קען נישט זאגן פאר א בחור ווען ער ווערט דרייצן יאר: "גיי אין מקוה", דער בחור ווייסט נישט וואס מקוה איז! ער ווייסט נישט ווי לאנג דארף מען זיצן אין מקוה. ער זעט מענטשן זיצן אין שמועסן דארט פאר א לאנגע צייט, זיצט ער אויך דארט ווי א נאר אין מארק, א טאטע וואס איז נישט מחנך זיין קינד וועט זיך שפעטער רייסן ביים קאפ.

איך כאפ נאר אן איין משל, מקוה, און אזוי איז ביי יעדע זאך. פארשטייט זיך אז מען טאר נישט לאזן קליינע קינדער אליין גיין אין מקוה, ווייל עס איז דא קראנקע נפשות, קראנקע מענטשן וואס קענען אים אומגליקליך מאכן פארן לעבן.

איינער פרעגט מיר, א לץ: "דיינע קינדער האבן געזינדיגט אז זיי דארפן שוין מקוה ביי די ניין יאר?" זאג איך אים: "קודם כל מקוה האט נישט מיט זינדיגן, מען גייט אין מקוה ווייל מען וועלט מער הייליג דורך מקוה, צווייטענס קענסט פרעגן דיין קשיא אויף יעדע מצוה, ווייל באמת איז א קינד פטור פון אלע מצוות, מיט דעם אלעם איז דא א מצוה פון חינוך", און מען זעט אז ווי מער א טאטע איז מחנך זיינע קינדער מיט דאוועגען און לערנען, נאכדעם ווען דאס קינד האט בר מצוה טוט ער אלע מצוות.

מוהרא"ש האט געזאגט: "**חינוך הייבט זיך אן נאך פאר די קינדער וועלן געבוירן**". דערפאר בעט איך דיר: האב שכל און האב רחמנות אויף דיר אליין און פיר זיך איידל און ערליך, דעמאלט וועלן דיינע קינדער זיך אויך אויפפירן איידל און ערליך, און א מאמע וואס פירט זיך איידל וועט איר טאכטער אויך זיין א איידעלע מיידל, "כְּאִמָּה - בְּתָּהּ", און אז די מאמע איז נישט מקפיד צו גיין צניעות'דיג אנגעטון, וועט איר טאכטער חס ושלום אויך גיין אויסגעלאסן, און דעמאלט וועט זיין צי שפעט צוריק צודרייען דעם זייגער.

דערפאר, מיינע ליבע תלמידים וואס איך האב אלעס אוועק געגעבן פאר אייך: גיבט אכטונג אויף אייערע קינדער נאך מער ווי איר גיבט אכטנונג אויפן שווארץ אפעל פון אויג, זאג נישט וואס דער איד האט געזאגט ווען מען האט אים פארגעהאלטן אז זיין קינד רעדט נישט איידל: "נע, ער איז נאך יונג, ער מיינט גארנישט".

איך האב געזאגט פאר די מלמדים און פאר די טיטשערס ביי אונז אין מוסד, זיי זאלן וויסן אז ביי קינדער איז דא אן אנדערע סארט ניבול פה, וואס ביי עלטערע מענטשן איז עס בכלל נישט קיין ניבול פה, ווייל הכל הולך אחר הכוונה וד"ל; עלטערן דארפן דאס וויסן און אכטונג געבן אויף דעם, ווייל מען מאכט אוועק יעדע זאך און מען זאגט: "נע, ס'איז גארנישט, ער איז נאך יונג", וויאזוי קען מען אים מחנך זיין אז מען דארף רעדן איידל?!

הצלחה רבה.

בס"ד

מאך דיין קאר גרייט
פאר די ווינטער

FOORT
AUTOMOTIVE

GREAT PRICES NOW
ON WINTER TIRES!

אונז זעמיר דא אייך צו סערווירן
אין די ווינטער

WINTER PREP • REGULAR MAINTENANCE • REPAIRS

- ❄ Snow Tires & Changeover
- ❄ Brakes & Rotors
- ❄ Oil Changes
- ❄ Engine Diagnostics
- ❄ Exhaust & Muffler
- ❄ Shocks & Struts
- ❄ Battery Testing
- ❄ Heat & Defrost
- ❄ 4x4 & AWD Service
- ❄ Tire Rotation & Balance
- ❄ Antifreeze / Coolant
- ❄ Belts, Hoses & Tune-Ups

15 Oberferst St, Liberty, NY 12754

Located in Upstate New York

מאכט אייער התבודדות שטיבל גרייט פאר די ווינטער!

CALL 845-747-3244

דעם הייליגן רבינ'ס קע"ד

פארזעצונג פון פריער:

זונטאג, ה' אָב, דִי יָארצַייט פון הַייליגן אַריזַ"ל, אִיז דָער רַבִּי אַרוֹיסְגֶעפָארן פון זַיין הוֹיז אוֹיפְ'ן וועג, מִיטְ'ן פְלַאן צוּ פָארן אוֹיף שַׁבָּת נַחֲמוּ צוּ וויל'ן אִין מָעדְוועדְיוקֶע אָדֶער אִין טְשֶׁערִין.
דָער רַבִּי הָאט דָעמָאלְט אָנגֶעהוֹיבְן רָעדְן פון רוֹסְלַאנְד, אוּן וָואס וָועט פַאסִירְן מִיט זֵיי בִּיז מְשִׁיחַ וָועט קוּמֶען, אוּן פון בִּיאַת הַגּוֹאֵל בִּיז צוּ תְּחִיַּית הַמֵּתִים.

רַבִּי נָתָן הָאט אַרָאפְגֶעשְׁרִיבְן דָעם נַאנְצָן שְׁמוּעֶס מִיט רָאשֵׁי תֵּיבוֹת, אוּן דָאס אִיז בַּאקַאנְט בֵּיי אוּנְז מִיטְ'ן נָאמֶען "מְגִילַת סְתָרִים".

אִיךְ הָאבּ בֵּיי מִיר אַ קַאפִּי פוּן אַ קְתַב יַד פוּן ר' אַלְטֶר טָעפְּלִיקֶער זַ"ל, דָאס אִיז צְוֵויי חֲלָקִים פוּנֶעם "מְגִילַת סְתָרִים", דֶער עֶרְשְׁטֶע חֵלֶק אִיז וָואס דֶער רַבִּי הָאט יֶעצְט דֶערצַיילְט אוּם זונְטָאג ה' אָב תקס"ו, אוּן דֶער צְוֵוייטֶער חֵלֶק אִיז פוּן וָואס דֶער רַבִּי הָאט דֶערְצַיילְט אוּם פְרַייטָאג עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ ח' אָב תקס"ט (זֶע וַוייטֶער אִין סִימָן תתל"ג).

בַּיים סוֹף פוּנֶעם עֶרְשְׁטֶן חֵלֶק שְׁטַייט אַזוֹי, "אִין אָנְהוֹיבּ וָועט מָען נִישְׁט וִויסְן אַז עֶר אִיז עָס, דֶערְנָאךְ וָועט יֶעדֶער אָנְהוֹיבְן טְרַאכְטְן אַז עֶר אִיז מָשִׁיחַ, בִּיז יֶעדֶער וָועט שׁוֹין וִויסְן", אוּן עֶר עָנְדִיגְט צוּ דָארְט, "אַסַאךְ זַאכְן פוּנֶעם שְׁמוּעֶס אִיז פַארְגֶעסְן גֶעוָואוְרן אוּן זֶענֶען גֶעבְלִיבְן נִישְׁט גֶעוָואוְרן אָפְּגֶעשְׁרִיבְן, דֶער שְׁמוּעֶס הָאט אָנְגֶעהַאלְטְן פַאר בְּעֶרֶךְ צְוֵויי שָׁעָה, אוּן דֶער רַבִּי הָאט גֶעהַייסְן אַז מָען זָאל נִישְׁט רֶעדְן פוּן דֶעם נָאר אָפְּשְׁרַייבְן מִיט רְמָזִים, אוּן דָאס רוֹב אִיז גְלַייךְ פַארְגֶעסְן גֶעוָואוְרן וַויל מָען הָאט עָס נִישְׁט דֶעמָאלְט אָפְּגֶעשְׁרִיבְן".

אַזוֹי וִוי דֶער רַבִּי הָאט אָנְגֶעוָואוְרְנְט אַז עָס זָאל בְּלַייבְן אַ סוֹד, דֶערְבֶּיעֶר הָאט אִיךְ זִיךְ צוּרִיק גֶעהַאלְטְן פוּן עָס דְרוּקְן, כָאטְש וָואס עָס אִיז סַיי וִוי גֶעשְׁרִיבְן נָאר מִיט רָאשֵׁי תֵּיבוֹת אוּן מָען עָס בְּכְלַל נִישְׁט פַארְשְׁטַייט. עָס אִיז גֶעבְּלִיבְן בֵּיי מִיר אִין כְּתַב יַד.

עָס אִיז בַּאקַאנְט בֵּיי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ אַז רַבִּי נָתָן הָאט אִיבֶּערְגֶעגֶעבְן בַּעַל פֶּה דֶעם "מְגִילַת סְתָרִים", דָאס הַייסְט צוּ פַארְשְׁטַיין אוּן וִויסְן וָואס דָארְט שְׁטַייט גֶעשְׁרִיבְן, פַאר זַיין תַּלְמִיד מוּבְהָק רַבִּי נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶער זי"ע.

אַיינְמָאל הָאט רַבִּי נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶער זי"ע גֶעפְרָעגְט פוּן רַבִּי נָתָן פַארְוָואס עָר גֶעבְּט עָס נִישְׁט אִיבֶּער פַאר זַיין זוּן ר' יִצְחָק אוּן פַאר ר' נַפְתָּלִי'ס זוּן ר' אֶפְרַיִם, הָאט רַבִּי נָתָן אִים גֶעזָאגְט פוּן ר' אַיזִיקְל, "אוֹיךְ זַיי בִּין אִיךְ בְּרוֹגֶז, זַיי זֶענֶען מַארְק מֶענְטְשֶׁן, וָואלְטְן זַיי נִישְׁט גֶעזוּנְען מַארְק מֶענְטְשֶׁן, וָואלְט דֶער אַיבֶּערְשְׁטֶער אוֹיךְ אוֹיסְגֶעפִירְט אוּן זַיי גֶעהָאלְפְן".

רַבִּי נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶער זי"ע הָאט עָס אִיבֶּערְגֶעגֶעבְן פַאר זַיין זוּן רַבִּי אַבְרָהָם זי"ע, אוּן רַבִּי אַבְרָהָם זי"ע הָאט קוֹדֶם גֶעזָאגְט וִוי ר' אַייזִיקְל פוּן אוּמַאן אִיז אַזוֹי אִיבֶּערְגֶעגֶעבְן צוּ הֶעלְפְן אִין אַלֶע עִנְיָנִים פוּן הַייליגְן רַבִּי'ן, הָאט עָר אִים אִיבֶּערְגֶעגֶעבְן דִי סוֹדוֹת פוּן מְגִילַת סְתָרִים.

אָבֶּער שְׁפָּעטֶער הָאט עָר חֲרָטָה גֶעהַאט אוֹיף דֶעם, וַוייל עָר הָאט גֶעזָאגְט אַז עָר אִיז נִישְׁט רָאוִי פַאר דֶעם, כָאטְש וָואס עָר אִיז גֶעוָוען אַ גְרוֹיסֶער בַּעַל צְדָקָה, אָבֶּער מָען טָאר דָאס נִישְׁט אוֹיסְזָאגְן פַאר אַ פְּרָעמְדְן, אוּן דֶערִיבֶּער הָאט עָר מִתְפַּלֵל גֶעוָוען אַ גַאנְצָע יָאר אַז ר' אַייזִיקְל זָאל פַארְגֶעסְן וָואס עָר הָאט אִים מְגַלֶה גֶעוָוען, אוּן אַזוֹי אִיז טַאקֶע גֶעוָוען.

וָוען רַבִּי אַבְרָהָם זי"ע אִיז גֶעקוּמֶען אַ יָאר שְׁפָּעטֶער פוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל קֵיין אוּמַאן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הָאט עָר אָנְגֶעהוֹיבְן שְׁמוּעֶסְן מִיט ר' אַייזִיקְל אוּן עָר הָאט פַארְשְׁטַאנֶען פוּן זַיינֶע וָוערְטֶער אַז עָר וַוייסְט גָארְנִישְׁט. שְׁפָּעטֶער הָאט ר' אַבְרָהָם זי"ע עָס אִיבֶּערְגֶעגֶעבְן פַאר ר' ..., אוּן ר' ... הָאט עָס אִיבֶּערְגֶעגֶעבְן פַאר ר' ..., דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן שׁוֹין זוֹכֶה זַיין צוּ הֶערְן גוּטֶע בְּשׂוֹרוֹת, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

פארזעצונג קומענדיגע וואך אי"ה

קוק אהער

כ'האדיר אן אינוועסטמענט

קוק אהער, איך ווייס אז דו ביזט טייט יעצט, אבער דאס איז איינמאליג...

"לויף נאך נישט אוועק! דו גייסט האבן א נכס, דיינס אן אינוועסטמענט, וואס ביז עטליכע יאר גייט זיך גיסן גאלד דערפון...

יא, אפשר דארף עס אביסל פעינטן אדער אביסל סקרעיפן, אבער דאס גייט זיך אזוי מין גוט און שנעל אויסצאלן, אז דו קענסט זיך גארנישט פארשטעלן... הער אויס, די רענט גייט קאווערן די מארטגעדזש; דו גייסט אינגאנצן פארגעסן פון דעם הייזקע, אזוי רואיג גייט עס פארן..."

נאכן קוועלקלען אהין און אהער, נאכן צוזאמענבארגן און קראצן גענלט, און נאכן שפירן דיזי פונעם בראוקער וואס האט אים ארויפגעלייגט אויף "ספיד דייעל", טרעפט ער זיך שליסן דעם מקח.

ער פארמאגט שוין א נכס, א הייזקע; ער איז אן אינוועסטער... שוין נייע צייטן היינט מיט אים. ער גראדט שוין אויס דעם קראגן פונעם רעקל ווען ער קומט אריין צו מנחה-מעריב; ער איז ארויף א שטאפל אין לעבן און געהערט שוין צו א פרישע קלאס - אן אינוועסטער.

ער קען שוין זאגן פאר זיינע שוואגערס ביים חנוכה מסיבה: "איך טו אין ריעל עסטעיט"...

למעשה ווי ס'האט זיך אויסגעשטעלט, שוין אין די ערשטע וואך וואס ער האט געקויפט דאס הויז - גלייך נאכן צולייגן דעם טיטל "לענדלארד" צו זיין אימעיל סיגניטשער - איז דער בוילער געגאנגען פייפן...

דער ערשטער צו באקומען אן אימעיל פונעם נייעם "לענדלארד" איז געווען דער פלאמבער: "וויפיל קאסט א נייע בוילער?"

און דאס איז נאר געווען דער אנהייב...

דעם ערשטן פונעם חודש זיצט ער אין אפיס און קוקט ארויף צום דאך; ער ווארט אז די רענט קאנווערט זאל שוין קומען אריינצורעגענען...

דעם פינפטן פונעם חודש מאכט ער דעם החלטה אז עד כאן, ער לאזט זיך ארויס צו זיין נאר וואס געקויפטע כאטקע, און גייט איינמאנען דאס וואס קומט אים ערליך: זיין רענט פארן חודש!

ער קלאפט מיט א שטארקייט אויפן טיר ווי ס'פאסט פאר א לענדלארד. נאכן ווארטן עטליכע מינוט שפירט ער שוין דעם גערוך.

נאך איידער די טיר עפנט זיך הערט ער א קריץ; א פארע קומט ארויס און פארנט פון אים באווייזט זיך זיין טענענט - א שחור אן קיין ציין מיט א קאלירפולן זאק אויפן קאפ. ער קוקט אים אין פנים אריין, שמייכלט, און פרעגט אים גאר אין קורצן:

"יע?"

דאס און יענץ מיט א טיפערע אריינבליק

ישראל דוד העסקעל

"יע?! וואס יע? דער ערשטער איז שוין געווען מיט פינף טעג צוריק! וואו איז די רענט?"

דער שחור לאזט ארויס א הילכיגן געלעכטער, ער חזר'ט איבער דאס ווארט "רענט", און פארקלאפט דעם דלת אינעם פרצוף פונעם לענדלארד.

דארט שטייט ער באקראצט דעם נארוואס געווארענעם לענדלארד / בעל חוב; ער זעט דעם מצב קליפ און קלאר: ער וועט דא קיין רענט נישט באקומען. אין דעם ליבעראלן ניו יארק איז ארויסצוזען א טענענט א טייערע און ביטערע מעשה. עס ווערט אים שווארץ פאר די אויגן!

און אפילו אויב מען וועט אים שוין עוויקטן, לאמיר זאגן נאך א יאר וועל איך אים קענען ארויסזען, ווער וועט זיין דער נעקסטער טענענט? נאך א דראגי, א דזשאנקי וואס וועט מיר ווייטער לאכן אין פנים און וואוינען בחנם??

וואס טוט מען דא? וואו קען מען יא משקיע זיין?

דאס איז נישט קיין מעשה וואס איך האב אויפגעמאכט; דאס האט דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט פאריגע ווינטער ביים קביעת מזוזה פון די נייע כתה ט' קלאסן אין שטעטל.

דער ראש ישיבה האט געזאגט אז א מענטש מיינט צומאל אז ער קויפט אן אינוועסטמענט, אבער למעשה קויפט ער זיך איין עגמת נפש און חובות. שוין אפגערעדט וויפיל תורה און תפילה עס ווערט אנגעווואוירן דערפאר...

איז וואו איז יא דא א פארזיכערטע אינוועסטמענט? וואו קען איך אריינשטעקן מיין געלט, זיצן מיט צוזאמענגעלייגטע פוס און איינקאסירן די רווחים?

דאס איז וועג א מענטש האט שכל און איז משקיע אין בויען א תלמוד תורה; וועג קינדער לערנען תורה, גייט דאס אלעס אויף זיין חשבון. די גאנצע תורה ותפילה וואס די קינדער לערנען - דאס איז א פארזיכערטע אינוועסטמענט!

ביים מעמד האט דער ראש ישיבה מכבד געווען מו"ה שבתי מזרחי הי"ו צו זאגן א פאר ווערטער. ר' שבתי האט דערציילט וויאזוי ער איז אנגעקומען צו דעם שכל צו קענען העלפן בויען די קהילה און געבן גרויסע סכומים פאר צדקה צו בויען דאס שטעטל און די קהילה. ער האט פארציילט די פאלגנדע מעשה וואס באגלייט אים שטענדיג:

ס'איז אמאל געווען א קעניג וואס האט געהאט אן עצה-געבער, א רייכער איד, מיט וועמען ער פלעגט זיך דורכרעדן איבער אלע ענינים פון די מלוכה. דארט איז געווען א צווייטער מקורב למלכות, א גוי, וואס האט נישט געקענט פארגינען דעם איד זיין גרויסן כבוד. איין טאג איז דער גוי אריין צום קעניג און אים אנגערעדט אז דער איד דרייט זיך ארויס פון צאלן שטיירן, און ער פארדינט פיל מער געלט וויפיל ער געבט אן פאר די רעגירונג.

דער קעניג האט גראד געראפן דעם איד און אים געזאגט: "איך וויל האבן פון דיר א פונקטליכן סכום פון דיינע פארדינסטן!" דער איד האט געענטפערט: "נישטא קיין שום פראבלעם, גיב מיר צוויי טעג צייט, איך וועל דורכגיין מיינע חשבונות און איך וועל דיר ברענגן דעם סכום."

נאך צוויי טעג איז דער איד אריינגעקומען צום קעניג מיט א גאר קליינעם סכום קעגן זיין גרויסן רייכטום.

דער קעניג איז תיכף געווארן אין כעס אויף אים, און אן קיין שום משפט האט ער אים אריינגעשליידערט אין טורמע אים צו הרגענען.

פארן טראגן דעם איד צו די תליה, איז דער קעניג אריין צו אים און אים געפרעגט: "דו ביסט דאך יא א קלוגער מענטש; וואס האסטו געטראכט ווען דו האסט מיר געגעבן אזא קליינעם נומער? איך ווייס דאך אז דו האסט פיל מער געלט פון דעם!"

האט דער איד געענטפערט: "ניין, אדוני המלך, איך האב דיר גארנישט אויסגענארט. די ליסטע וואס איך האב דיר געגעבן איז דער סכום פון צדקה וואס איך האב פארטיילט. דאס איז מיין עכטע געלט און מיין פארמעגן, וואס קיינער קען נישט צונעמען פון מיר. מיין איבעריגע געלט איז גארנישט מיינס; נעכטן איז עס געלעגן ביי מיר און היינט איז עס שוין קאנפיסקירט דורך די רעגירונג."

"דאס האלט איך שטענדיג פאר די אויגן," האט ר' שבתי אויסגעפירט. "אין מיין ביזנעס איז עס ווי א חודש: איין חודש פארדין איך אפשר גאר שיין, אבער א חודש דערויף קען איך אלעס דערלייגן. אבער די געלט און מיה וואס איך האב אריינגעלייגט צו העלפן בויען דעם רבינ'ס מוסדות, דאס איז מיינס אויף אייביג; דאס וואקסט און בליעט, און די רווחים האלטן זיך אין איין מערן!"

שכח אייבערשטער אז מיר האבן א צדיק וואס גיט אונז שכל צום לעבן, אז מיר זאלן וויסן אז איין טאג וועלן מיר דארפן אהיימגיין, און נאר דאס ביסל תורה, תפילה, צדקה און מעשים טובים איז דאס וואס וועט פון אונז בלייבן!

אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו!

פרנס השנה

מו"ה יצחק אייזיק ראטה הי"ו

מו"ה שלמה זלמן גלאנשטיין הי"ו

הרוצה בעילום שמו

מו"ה יוסף הכהן פריעדמאן הי"ו

מו"ה מנחם זאב שטערן הי"ו

מו"ה זלמן לייב מייזעלס הי"ו

מו"ה עלי מזרחי הי"ו

מו"ה יעקב האלפערן הי"ו

פרנס החודש

ניסן

לע"נ ר' צבי הירש בן ר' בנימין אייזיק ע"ה

לע"נ ר' יצחק בן ר' אברהם ע"ה

מו"ה יחזקאל זיגלער הי"ו

סיון

מו"ה ראובן בירנבוים הי"ו

מו"ה אפרים פעלדמאן הי"ו

מו"ה בניהו אונגאר הי"ו

אב

מו"ה יעקב שאול פיש הי"ו

מו"ה שלמה יאקאבאוויטש הי"ו

מו"ה אלי' קנאלל הי"ו

אייר

לע"נ אברהם חיים אלטר בן ר' ידידיה ע"ה

מו"ה אשר לעווי הי"ו

מו"ה משה האמער הי"ו

תמוז

הרוצה בעילום שמו

מו"ה העניך יצחק אינדיג הי"ו

אלול

מו"ה נחמיה דייטש הי"ו

מו"ה לוי יצחק זאפיר הי"ו

הרוצה בעילום שמו

מיר ווילן אויס
הכרת הטוב
הנכבד פאר

חודש

מו"ה הרוצה ב

מו"ה מרדכי ר

מו"ה נחמן נ

דער אייבער
העלפן אז אין
און פארשפ
היליגן רבין'
דיר דער א
ערפילן כל מ

*sruliHeskel

פרנס השנה

מו"ה לייבי ראטה הי"ו	מו"ה מרדכי היימליך הי"ו	מו"ה מרדכי לייב טירנויער הי"ו	מו"ה ישראל דוד העסקעל הי"ו
מו"ה אברהם שבתי מזרחי הי"ו	הרוצה בעילום שמו	מו"ה שלמה לאנדא הי"ו	מו"ה יואל אפענהיים הי"ו

פרנס החודש

תשרי	כסלו	שבט	
מו"ה שלמה בריסק הי"ו הרוצה בעילום שמו מו"ה דוד מץ הי"ו	הרוצה בעילום שמו מו"ה שאול חיים איינהארן הי"ו מו"ה יוסף פארטיגאל הי"ו	מו"ה שלום יצחק מאסרי הי"ו מו"ה משה מאסרי הי"ו	
חשון	טבת	אדר	
הרוצה בעילום שמו מו"ה מרדכי ראזענפעלד הי"ו מו"ה נחמן נתן בוים הי"ו	מו"ה יואל מארקאוויטש הי"ו הרוצה בעילום שמו מו"ה אברהם יושע וועבערמאן הי"ו	מו"ה יואל טייטלבוים הי"ו הרוצה בעילום שמו מו"ה אפרים אשר הלוי ענגליש הי"ו	

א מעשה פון א צדיק

אהרן קליטניק

דער בעהאלטענער תלמוד חכם פון לובלין

דער ייליגער מהרש"ל זכותו יגן עלינו האט געוואוינט אין די שטאט לובלין. ער איז געווען א גאר גרויסער גאון בתורה, און מען האט אנגעקוקט זיינע פסקים ווי פון א גאון פון די פריערדיגע דורות.

דארט אין שטאט לובלין האט זיך געפונען א איד מיט'ן נאמען ר' אברהם. ר' אברהם האט פארקויפט פרוכט און גרינצייג (ירקות), און אזוי האט מען אים טאקע גערופן: ר' אברהם דער גרינצייגער.

ס'איז געווען האט נישט געוואוסט ווער ער איז בעמת; מען האט נאר געוואוסט אז ר' אברהם געפינט זיך א נאנצן טאג אין געשעפט, פון וואו ערציט זיין פרנסה און שפייזט זיין משפחה. איין זאך האט מען יא געוואוסט: מען האט ליב געהאט צו קויפן בייא אים, ווייל ער איז געווען אן ערליכער איד. יעדער האט געוואוסט אז ער פארקויפט נישט קיין אלטע חסורה און אלעס איז פרישׁ, און ער בעט נישט מער פונעם פרייז וואס עס דארף צו זיין.

עס איז אמאל געווען שפעט בײנאכט, דער ייליגער מהרש"ל זכותו יגן עלינו זיצט און לערנט; עס איז שטאק שטיל אינדרויסן אויף די גאס, קיינער דרייט זיך שוין נישט און מען הערט נישט קיין גרידער, אבער פלוצלינג, צום ייליגן מהרש"ל'ס וואונדער, הערט ער א קול - אבער נישט סתם א קול, נאר א זיסע שטימע פון א "קול תורה"!

דער ייליגער מהרש"ל טראכט צו זיך: "ווער קען דאס זיין? איך מוז עס נאכגיין!" ער גייט ארוים און פרובירט נאכצוגיין דעם קול, ביז ער קומט אן צום שטוב פון ר' אברהם. דארט באמערקט דער ייליגער מהרש"ל אז דער זיסע קול תורה איז נישט מער און נישט ווייניגער ווי ר' אברהם דער גרינצייגער, און דער ייליגער מהרש"ל איז דארט פארבליבן צו הערן וויאזוי ער לערנט.

ער הערט אים לערנען א שטיקל גמרא מיט אזא זיסקייט און געשמאק, און ער הערט ווי ר' אברהם מסביר די גאנצע סוגיא בטוב טעם. דער ייליגער מהרש"ל איז מוראדיג נתפעל געווארן צו זען מיט וואסארא טיפקייט ר' אברהם לערנט פשט אין די גמרא.

אינדערפרי נאכן דאווענען האט דער ייליגער מהרש"ל צוגעגרופן ר' אברהם און אים געזאגט: "איך האב געלערנט אין די גמרא א שווערע סוגיא, און איך ווייל דו זאלסט מיר עס מסביר זיין, וויאזוי דו לערנסט אזא שטיקל גמרא." ר' אברהם, הערנדיג אזעלכע ווערטער פונעם ייליגן מהרש"ל, האט זיך אנגעגרופן: "מיין האר, מיין רבי! איר לאכט פון מיר? איר מאכט ליצנות פון מיר אין פנים אריין? איר ווייסט דאך אז איך בין א פשוטער גרינצייגער! אן עם הארץ! איך ווייס דאך נארנישט." האט זיך דער ייליגער מהרש"ל אנגעגרופן: "איך בין גוזר אויף דיר אז דו מוזט מיר זאגן פשט אין די גמרא!" אבער ר' אברהם האט זיך געהאלטן בײַ זיינס און געזאגט: "רבי! איר לאכט פשוט פון מיר, איך קען דאך נישט לערנען." האט דער ייליגער מהרש"ל זיך אנגערופן "פון מיר קענסטו זיך שוין נישט באהאלטן; איך האב נעכטן בײַנאכט געהערט ווי אזוי דו לערנסט. דו ביסט נישט קיין עם הארץ, איך האב געהערט דיין לערנען און געזען אז דו ביסט א גרויסער תלמיד חכם."

האט ר' אברהם זיך אנגערופן צום ייליגן מהרש"ל: "רבי! איך בעט אייך, אזוי ווי איר ווייסט שוין יא, זאל עס אבער בלייבן א סוד און קיינער זאל נישט וויסן דערפון."

און פון דעמאלט אן פלעגט דער ייליגער מהרש"ל לערנען בחברותא מיט ר' אברהם, און וואס עס איז נאר געווען שווער פארן מהרש"ל, האט ר' אברהם גוט און קלאר פארענטפערט.

די וועג ווי אזוי ר' אברהם איז געווארן אזא תלמיד חכם איז געווען דורך דעם וואס ווען אימער ער האט נאר געהאט אביסל איבריגע צייט, האט ער אריינגעכאפט און געלערנט נאך אביסל און נאך אביסל, ביז ער האט זוכה געווען צו ווערן אזא גרויסער תלמיד חכם.

נאך די פטירה פונעם ייליגן מהרש"ל האט מען געפענט די צוואה, און מען האט גענזען דארט געשריבן אז ר' אברהם דער גרינצייגער זאל ווערן דער רב אין שטאט לובלין. בײַ יעדן איינעם איז עס געווען א גרויסער וואונדער, וויאזוי קען זיין אז אזא פשוטע'ר מענטש זאל ווערן דער רב פון שטאט? אבער דער ייליגער מהרש"ל האט געוואוסט דאס וואס ניט איז האבן נישט געוואוסט.

האט מוהרא"ש אויסגעפירט: וויאזוי קען טאקע זיין אז א פשוט'ער מענטש זאל זוכה זיין צו אזא גדלות און ווערן אזא גרויסער תלמיד חכם? נאר דער ר' אברהם איז געווען א איד וואס עס איז נישט מצוות וואס ער האט מקיים געווען האט ער געטון מיט א שמחה. ווען ער האט געלערנט חומש אדער געזאגט משניות, האט ער עס געטאן מיט אזא גרויסע שמחה, טראכטעטעדיג: "אה! איך לערן דא די תורה פונעם באשעפער!" ער האט געהאט אזא געשמאק און פארגענגיג אין די תורה, ביז ער האט זוכה געווען צו אזעלכע הויכע אורות.

אשר בנתן חלק קפב, מכתב מח תקפג ברייו 48997

גרויסע בענדידזשעס מיט הארטע דזשעל

ן7 ומענדיגן מאנטאג פרשת וירא געפאלט די יארצייט פון הייליגן חזון איש זכותו יגן עלינו.

דער חזון איש איז געבוירן אין קאסעווע, אין בעלארוס, אין יאר תרל"ט.

אין יאר תרצ"ג איז דער חזון איש ארויף קיין ארץ ישראל.

אין יאר תשי"ב איז פארגעקומען א היסטארישער באגעגעניש צווישן די צוויי צדיקים, דער חזון איש און רבינו הקדוש מ'סאטמאר זכותו יגן עלינו.

דינסטאג פרשת דברים תשי"ב איז הגאון הגדול בעל שבט הלוי ז"ל געפארן קיין תל אביב צום אכסניא פון רבי'ן אין הויז פון הרה"ח ר' יוסף פריינד ע"ה, זון פון הנגיד המפורסם ר' חיים פריינד, ראש הקהל אין שטאט סאטמאר, אין רומעניע.

דער רבי האט געבעטן דעם בעל שבט הלוי אז אזוי ווי ער וויל גיין באזוכן דעם חזון איש, בעט ער אים ער זאל מיטקומען, ווייל דער בעל שבט הלוי איז געווען פון די מקורבים ביים חזון איש.

דער רבי מיט'ן חזון איש האבן געהאט גערעדט מיט אן אנדערן אקצענט און דער רבי האט געבעטן דעם שבט הלוי ער זאל ארויסהעלפן, אזוי ווי א שטיקל מתורגמן.

צווישן אנדערן האט דער רבי געפרעגט דעם חזון איש פארוואס איז נאך נישט דא אין בני ברק א תלמוד תורה וואו מען לערנט אויף אידיש, האט דער חזון איש געענטפערט, אדרבה, הלוואי זאל דאס איינער קענען באווייזן.

דער רבי האט זיך זאפארט ארריינגעלייגט דערינען און געגרינדעט די ערשטע אידיש רעדנדיגע תלמוד תורה אין בני ברק, דערנאך איז שוין געווארן נאך תלמוד תורה'ס אויף די אידישע שפראך.

עס שטייט אין ספר שיחות מוהרא"ש אז איינער איז געקומען צום חזון איש און ביטער געווויינט אז ער קומט יעצט פון דאקטאר, דער דאקטאר זאגט אז ער איז מסוכן'דיג קראנק און ער האט נישט מער ווי 4 טעג צו לעבן.

האט דער חזון איש ארויסגענומען פון שאנק א בראשית חומש און אנגעהויבן צו ליינען פון בראשית ברא אלקים, ביז נאך די פערטע טאג, און ער זאגט פאר דעם איד, קוק וואס פיר טעג מיינט, מען קען אזוי סאך טון אין פיר טעג, דער אייבערשטער האט באשאפן אין פיר טעג, הימל, ערד, וואסער, גראז, ביימער, זון, לבנה, שטערנס, אונז האמיר אמונה אין באשעפער, ער איז דער ריכטיגער דאקטאר, ער איז דער רופא נאמן, גיי וויין זיך אויס צום באשעפער און די וועסט האבן א נס.

דער איד איז אריין אין א שול און זיך גוט אויסגעווויינט צום אייבערשטן און ער האט געלעבט נאך צען יאר געזונטערהייט, ווייל אלעס איז געוואנדן אין אמונה.

משה אריה שניצלער

מוהרא"ש ברענגט (שו"ת חסידות ברסלב ב' חוקת כ"ה סיון תשע"ד) בשם דעם חזון איש אז דאס וואס חסידים זענען אזוי מקפיד אויף מקוה און אויף גיין מיט א גארטל און אויף חתונה מאכן אינג, דאס איז דריי זאכן וואס איז באמת שייך פאר אלע אידן נאר די חסידים האבן דאס געכאפט פאר זיך, און מוהרא"ש לייגט צו אז די דריי זאכן זענען געקניפט און געבינדן, די גארטל מאכט אז די הארץ זאל טראכטן ריין, און די מקוה ברענגט דאך טהרה, און אויף חתונה האבן זאגט מוהרא"ש אז אויב מען וואלט חתונה געהאט אזוי ווי עס שטייט אין שולחן ערוך וואלט נישט געווען קיין אוועקגעפאלענע וואס זענען נעבער אפגעקילט פון שמירת המצוות.

און ווען מענטשן הערן אז איינער האט געמאכט א שידוך אזוי ווי די תורה הייסט שרייט ער צוריק אז ער האלט נישט דערפון ווייל בן שמונה עשרה לחופה, און ער כאפט נישט אליין אז זיין זון איז שוין ניינצן און ער זאגט אפ שידוכים ווייל די מיידל וואוינט מער ווי א פערטל מייל ווייט פון די בחור'ס מאמע'ס געפילטע פיש.

אדער זאגט ער אפ ווייל ביי זיי נוצט מען א דונע קערידזש און ביי אונז נוצט מען א באגעבו קערידזש במילא איז עס נישט קיין פאסיגע שידוך.

אדער זאגט ער אפ ווייל אונזער עלטער זיידע איז געקומען פון הוידיקישקיש קיין איסט סייד אין תשי"ז און די מיידלס עלטער זיידע איז געקומען פון חוסט קיין בארא פארק עטליכע יאר שפעטער במילא זענען זיי "נישט היימישע" "קארפאטישע" "מארמאראשישע", און אונז זעמיר עכט היימישע געפילטעפישישע פישזאפטיגע ארגינעלע אידן.

ער כאפט אן זיין ניינצן יעריגן תכשיט'ל פון אריינפאלן חלילה צו א באגעבו משפחה, ער וויל נישט פאר זיין ניינצן יעריגן תכשיט'ל קיין שידוך פון מאנסי ווייל ס'איז צו ווייט פון די פישזאפט, און לאכט זיך אויס פון די הייליגע שולחן ערוך וואס הייסט חתונה מאכן, און ער האט גוטע וויצן אויף די וואס פאלגן די תורה און מאכן חתונה די קינדער.

ער כאפט אן זיין ניינצן יעריגן תכשיט'ל פון אריינפאלן חלילה צו א באגעבו משפחה, ער וויל נישט פאר זיין ניינצן יעריגן תכשיט'ל קיין שידוך פון מאנסי ווייל ס'איז צו ווייט פון די פישזאפט.

און ווען ס'וועלן שוין ענדליך א שידוך צווישן די פישזאפט און די באגעבו, הייבט זיך אן א סוגיא פון שלום בית.

שלום בית איז דאך א זאך וואס מען דארף אויסלערנען, אז מען לערנט דאס נישט ווייסט מען נישט.

נישט אלע ווייסן אז א מאן און א פרוי רעדן צוויי אנדערע שפראכן.

משה'לע קומט אהיים נאך א טאג ארבעט, זיין ווייב געבט אים א זאג אייביג קומסטו שפעט.

משה'לע קען נישט גלייבן זיינע אויערן, אזא חוצפה איז נאכנישט געהערט געווארן!

אייביג קום איך שפעט? אייביג? טאקע? אייביג?

קודם כל איך בין היינט ארויס פון ארבעט צען מינוט פריער ווי נארמאל

וויל מיין ווייב האט מיר געבעטן איך זאל ברענגען פון פארמאסי TUMS מיט טיילענאל מיט סחורה'נע EXTRA-LARGE בענדידזשעס מיט EXTRA-STRONG דזשעל פאר שמילי'ס פאות.

צווייטנס כל, איך האב איר היינט אריבערגעלייגט אויף איר עס. די. קארטל אלע פיקטשערס פון אונזער חתונה אז זי זאל עס קענען זען אויף איר טעלעפאון.

דריטנס כל, פארוואס זאגט זי אייביג? איך בין אייביג אינדערהיים פינעף צו זעקס נאר היינט בין איך אביסל שפעט, פארוואס מוז זי זאגן אייביג? וואס איז די אייביג שפראך?

משה'לע האט קיינמאל נישט געהערט קיין דרשות פון שלום בית, קיינער האט אים נישט געזאגט אז א מאן און א פרוי רעדן אנדערע שפראכן.

און בכלל יעדע צוויי מענטשן רעדן אנדערש.

וועו א פרוי זאגט אייביג קומסטו שפעט, מיינט זי נאר צו זאגן "עס איז מיר שוועד וועו איך בין אליין, עס איז מיר גרינגער וועו דו ביסט דא", ס'איז בעצם א קאמפלימענט, אז וועו דו ביזט דא איז אלעס גרינגער.

זי האט בכלל נישט געמיינט צו זאגן אייביג.

"אייביג" אויף טערקיש זאגט מען "שוועד".

זי האט געוואלט זאגן עס איז מיר "שוועד" וועו דו קומסט "שפעט".

"שפעט" אויף אמסטערדאמיש איז "גרינג".

אין אייסלאנד וועו מען וויל זאגן "עס איז אזוי זיס וועו דו קומסט אהיים" זאגט מען "אייבבביגגגגגג קומסטטטטטו שפפעטטטטטטטט".

אין טורקמעניסטאן וועו מען וויל זאגן "איך בין זייער אויסגעמוטשעט איך פאל פון די כוחות אפשר קענסטו איבערטוישן די בעיבי" זאגט מען "קקקיינמאלל העלפסטו מיר נישט!!! קקקקקקקקקיינ ממאאאלללללללללל!"

אז מען האט ארויס די שפראך סיטשועישן קען מען האבן א שיינע שלום בית.

דיין ווייב וויל זיין גוט.

און דו ווילסט זיין גוט.

יעדער וויל זיין גוט.

און זי האט סתם פארגעסן אז זי האט דיך געשיקט אין פארמאסי.

דו פארגעסט אויך.

דו פארגעסט אז אינמיטן זיך רעגן אויפ'ן טעלעפאון און אריינפליקן דיין ווייב שטייט זי יעצט ביים זופ טאפ און מישט פאר דיר א נארהאפטיגע ווארימע BUTTERNUT-SQUASH זופ.

אינמיטן וואס דו לעבסט אין לאלא לענד אז ס'איז דא א געטרייערע ווייב ווי דיין ווייב שטייט זי ביים וואש מאשין און לייגט אריין דיינע שמוציגע זאקן.

און ווי דער ראש ישיבה זאגט אלץ, מיר דארפן תשובה טון און אנהייבן זיך באדאנקען פאר די פרויען וואס טוען אזוי סאך פאר אונז.

בליק צוריק

טרעף צו וואס, ווען, וואו, און ווער איז דער בילד:

בילד פון פאריגע וואך:

די עלטסטע כיתה אין חדר הי׳כל הקודש וויליאמסבורג, די ערשטע יאר שנת תש״ע.

פון רעכטס אויף לינקס
מו״ה ישראל יוסף שניצלער שליט״א
מו״ה הערשל שניצלער שליט״א
מו״ה אברהם יהושע וועבערמאן הי״ו
מו״ה לייבי אפפעל הי״ו

נאמט ארטיקל

אונדזער טאטע אברהם
רעדט צו אונז!

יואל נחמן שלויפער

קינדער, די וואך גייט פרשת לך לך! יעדער קוקט אריין אין די חומש, ויאמר ה', און דער אייבערשטער האט געזאגט אל אברם, צו אברם, לֶךְ-גיי לְךָ-פאר דיינעט וועגן.

קינדער, וואס מיינט פאר דיינעט וועגן? אפשר אונז עלטערע מענטשן קענען זיך אויך אפשטעלן פאר א מינוט טראכטן. לֶךְ טייטשט געוועהנליך צו דיר. וואס מיינט עס דא פאר דיינעטוועגן? עס מיינט פאר דיין טובה.

דער אייבערשטער זאגט פאר אברהם אבינו, גיי, ס'איז פאר דיין טובה. כאטש ס'זעט אויס שווער, אבער ס'איז פאר דיין טובה.

מעשה אבות סימן לבנים. דער ראש ישיבה שליט"א ברענגט כסדר ארויס אז די פרשיות פון בראשית און שמות, וואס פון אינדרויסן קען עס אויסזעהן ווי א פשוט'ע סיפור, איז אבער א מורא'דיגע לימוד אונז אוועקצושטעלן צו זען וויאזוי אונזערע הייליגע עלטערן האבן געלעבט. און טאקע דא, פרשת לך לך, איז א מורא'דיגע פלאץ וואו מ'קען זיך אפשטעלן א מינוט און טראכטן.

לכאורה איז אברהם אבינו געווען יעצט אין א פלאץ וואו ער איז געשטאנען גאנץ געמיטלט. ער האלט נאך די מעשה פון נמרוד, זיין נאמען איז געווארן באוואוסט אלס א גרויסער מאן, אבער ער האט פארשטאנען אז זיין פלאץ וועט נישט קענען זיין דארטן, און ער גייט זוכן אן אנדערע פלאץ, ער איז אוועקגעגאנגען פון די לאנד כשדום. און ער האט זיך באזעצט אין חרן.

אבער ער באקומט א באפעל פונעם אייבערשטן, אז ער דארף גיין ווייטער. גיי אוועק פון די פלאץ וואו דו ביסט יעצט, און גיי ווייטער.

אברהם האט געמומען ווידער זיין וואנדער שטעקן, ער ווייסט נאך נישט וואו, דער אייבערשטער זאגט נאך נישט וואו, דער אייבערשטער זאגט אל הארץ אשר אַרְאֶךָּ, צו די לאנד וואו איך וועל דיר ווייזן. ער גייט יעצט ארויסגיין פון זיין באקוועמע זאנע, און ער גייט גיין טון די רצון השם.

יעדער תלמיד היכל הקודש קען אביסל רילעיטן צו דעם פסוק. מיר אלע זענען ברוך השם אויפגעוואקסן געווארן ביי טייערע עלטערן, טאטע מאמע, חשוב'ע שטובער. ערליכע מוסדות, שיינע קהילות, רבי'שע טישן, חסיד'ישע מאורעות.

און עס פרעגט זיך א פראגע: וואס פעלט דיר אויס נייע זאכן? וואס איז שלעכט געווען ביז יעצט? פארוואס דארפסטו זיין אנדערש? פארוואס דארפסטו זיין קלוגער? פארוואס זוכסטו דיך נייע זאכן? און עס קען אמאל באמת באדערן די קשיא, וואס טאקע פעלט מיר דאס אויס?

די קשיא איז אויף די ערשטע ווארט: לֶךְ - גיי. די גיין איז אמאל שווער, יעדעם איינעם קומט עס אן אנדערש, אבער פאר יעדן איינעם קומט עס אן זייער שווער, פאר איינעם מער, פאר איינעם ווייניגער.

די מניעות וואס און מ'גייט אריבער אין אנהייב, איז ביי יעדן איינעם אן אנדערע סיפור, און ביי יעדן איינעם קען עס צומאל ווי טון. איך זוך דאך אן ערליכע פלאץ, איך גיי דאך צו א פלאץ וואו איך ווער בעסער, איך גיי דאך צו א פלאץ וואו איך האב אנגעהויבן באקומען א חיות אין לעבן.

פון אינדרויסן האט מיין רעקל טאקע אויסגעזען ווי יעדנ'ס רעקל. די קאמפאני האט נישט פראדוצירט פאר מיר אן עקסטערע רעקל.

די הוט איז אויך ווי יעדן איינעם'ס, די הוט סטאר מאכט נישט ספעציעלע הוטן פאר ברסלב'ע. אבער אינעווייניג אין מיר דאס קען מען שוין נישט מסביר זיין.

פאר איך בין אנגעקומען צום רבי'ן איז עס געווען מיט א טויטקייט, ס'איז אלעס געווען, ווייל יעדער טוט אזוי. סתם, אן קיין לעבן, אן קיין טעם. אבער וועו מ'קומט אן צום הייליגן רבי'ן, מ'הייבט אן פאלגן די עצות, מ'הייבט אן מיט'ן דרך הלימוד, מ'הייבט אן זיך אויפפירן אין שטוב אזויווי דער ראש ישיבה רעדט ביי די שיעורים. מ'הייבט אן פאלגן די זיסע עצות, ס'וועט לעכטיג אין לעבן. דער מענטש גייט דורך א גאהעריגע טראנספארמאציע פון אינעווייניג, דער מוח, דער הארץ, ער באקומט נייע מוחין.

פון אינדרויסן, די הוט בלייבט די זעלבע שווארצע קאליר, און די רעקל בלייבט מיט'ן זעלבן דיזיין. און עס פרעגט זיך די קשיא, וואס האט מיר אויסגעפעלט דעמאלטס די לָךְ? פארוואס האב איך געדארפט גיין צום צדיק?

אבער די צווייטע וואָרט, דאס פארענטפערט שוין אלעס. די צווייטע וואָרט לְךָ טייטשט פאר דיינעט וועגן, פאר דיין אייגענע טובה. וַאֲבָרֶכְךָ, וועסט ווערן א געבענטשטער מענטש, וועסט זיין פריליך, וואס זיין צופרידן, דאס קען מען שוין נישט מסביר זיין פאר א מענטש.

ס'קען זיין אז דער מענטש וואס גייט צו טעראפי, דער מענטש וואס גייט צו ענערגיע, אדער דער מענטש וואס גייט צו היילונג, וועו ער איז מסביר זיינע מעטאדן, הערט זיך עס מער זאפטיג ווי וועו איך הייב אן זאגן פאר יענעם אז איך האב אנגעהויבן לעבן, ווייל לעבן איז א זאך וואס מ'קען נישט מסביר זיין.

אלע אנדערע זאכן קענען האבן גאר שיינע לאזונגען. אבער צו זאגן אין פולן זין פון וואָרט, מיין לעבן האט זיך געטוישט דאס איך קען דיר נישט מסביר זיין. די טעם פון לעבן, דאס קען מען נאר שפירן וועו מ'קומט אן צום צדיק. מ'וועט א געבענטשטע מענטש, והיה ברכה, מ'וועט א בענטשער. איך וועט א פאזיטיווע מענטש, איך הייב אן בענטשן די מענטשן ארום מיר. איך הייב אן בענטשן מיין ווייב.

ביז יעצט פלעג איך טאקע נישט שעלטן, אבער אפשר איז מיין גאנצע שטוב געווען א קללה חס ושלום. אפשר האב איך געהאלטן אז די לעבן דארף מען מאכן מיט חברים, די לעבן איז איבעראל אנדערש, אויסער אין די ד' אמות פון מיין זיסע שטוב. אבער וועו איך בין אנגעקומען דא אין חדר היכל הקודש אין ברסלב, בין איך געווארן א בענטשער. מיין ווייב איז געווארן פאר מיר געבענטשט, מיינע קינדער זענען געווארן פאר מיר געבענטשטע זאכן. איך בענטש זיי א גאנצן טאג, און איך בענטש דעם אייבערשטן פאר'ן מיר שענקען אזעלכע גוטע מתנות.

אט דאס טייטשט לְךָ פאר דיינעט וועגן, אז איך בין דורכגעגאנגען א ערשטע חלק פון לָךְ, איך בין געגאנגען צום צדיק. אבער דו ווייסט וואס? לְךָ - ס'איז פאר דיינע וועגן, ס'איז פאר מיין אייגענע טובה. ס'איז א טובה פאר די נצחיות, ס'איז א טובה פאר די נשמה, ס'איז א טובה פאר דער וועלט און פאר יענע וועלט.

דאס מיינט נאכגיין די מסורה פון אונזערע עלטערן. אונזערע הייליגע עלטערן האבן געגומען שטענדיג דעם לָךְ, געגאנגען, לְךָ פאר דיינעט וועגן, געזוכט וואו איז די ריכטיגע פלאץ וואו איך זאל קענען שטייגן, טרעפן אן ערליכער איד וואס וועט מיר אויסלערנען. . וואס מיינט לעבן ווי אן ערליכע איד, וואס ס'קען מיך מאכן פירן אן ערליכע שטוב, וועט מיך מאכן קוקן אויף תכלית און אויף נצחיות.

ווי שיין איז געווען די לעצטע פאר שורות פון א בריוו וואס דער ראש ישיבה האט געשריבן אין עצתו אמונה צוויי וואכן צוריק איבער די נושא פון היילונג און גיין צו טעראפי.

דער ראש ישיבה שרייבט בסיכום הדברים אז די תכלית פון די אידישע לעבן איז חתונה האבן, אויפציען קינדער, זיי מחנך זיין, צו זיין ערליכע אידן. דערנאך האט מען אביסל יאר צו זען די נחת, און נאכדעם גייט מען צוריק צום אייבערשטן.

וואויל איז א איד וואס וועו ער קומט ארויף אויבן אין הימל האט ער געהאלטן די תכלית פארנט פון זיינע אויגן, און געזוכט א צדיק וואס לערנט אים אויס צו האלטן די ציל גראד און נישט וועו ער פארדרייט פון גארנישט, און אויפגעצויגן אן ערליכע שטוב, מחנך געווען די קינדער צו זיין ערליך און הייליג. ער קומט ארויף אויבן אין הימל. ער גייט צוריק צום אייבערשטן.

ווי פאר איינעם וואס האט פארפאטשקעט זיינע טעג ביים טעראפיסט, וואס האט אים איינגערעדט אז ער וועט אים היילן און היילן און היילן, און כסדר גיין פאר היילונג, און דערווייל גייט ער ווייטער פאר היילונג ביז ער וועט א בן שמונים, און דעמאלטס וועט ער שוין אפשר זיין אויס-געהיילט. און וואס האט ער אפגעטון אין דער צייט וואס ער איז צוריקגעגאנגען פאר היילונג...?

וואויל איז דער וואס בינדט זיך צו צום בוים, צום צדיק, און ער נעמט דעם צדיק פאר זיין היילער, אזויווי דער רבי האט געזאגט, און איך הייל זי. ער פארשוועגנדט נישט זיינע טעג, ער פילט אן זיינע טעג מיט חינוך הבנים והבנות, מיט פרקים משניות, מיט בלעטער גמרא, מיט התבודדות.

דער לעבן איז צו קורץ עס צו פארפאטשקענען, מיט זיצן שעה'ן אויף שעה'ן אויף שעה'ן מיט היילונג. היילן א נפש וואס דער מענטש לעבט נישט פאר אייביג

מיר גייען אויך פאר היילונג, מיר קוקן אויך אויף אונזער סעלף - אבער דער חילוק איז, אז בשעת מיר זענען ביים דאקטאר וואס היילט אונז, כאפן מיר אריין גוטע זאכן. מיר כאפן אריין פרקים משניות, מיר כאפן אריין בלעטער גמרא, מיר כאפן אריין משמח זיין און פרייליך מאכן די ווייב און קינדער, און דערווייל אויפשטעלן ערליכע לעכטיגע דורות. און אוי ווי מיר וועו ער גהיילט.

געשעעניש

אינערהאלב קהילת היכל הקודש ברסלב

פארברענגענדיג מיט די קינדער אין שטעטל חדר - ה' בראשית

ישיבה גדולה אין שטעטל אויף אן אויספלוג צום פיצא געשעפט - ה' בראשית

ראש חודש סעודה אין ביהמ"ד היכל הקודש לינדען - א' נח

כתיבת ספר תורה פונעם נייעם ספר תורה של דומ"ץ דקהלתנו שליט"א - ביי האדמו"ר מבאבוב-45 שליט"א

די נייע לעמינעיטער מאשין אין קרן הדפסה וואס די השובע קינדער פון מחנה להודות האבן מנדב געווען - ב' נה

פרישע זמן אנגעהויבן אין ישיבת היכל הקודש בית שמש - בראשית תשפ"ז

ברית פון הילד נחמן נתן ני"ן בן מו"ה אהרן שלמה שווארטץ הי"ו אין ישיבה - ג' נח

די כולל אינגעלייט אין א פתיחת הזמן שמועס מיטן דיין שליט"א - ג' נח

אין א שמועס מיטן בעל מספר הרב לייביש ליש שליט"א אין ישיבה - ג' נח

משנה תורה אין היכל הקודש טבריה - ליל הושענה רבה

בר מצוה פון הבחור נתנאל ני"ו בן מו"ה מרדכי אהרן הייילפרין הי"ו אין שטעטל - ד' נח

גמרא שיעור אין היכל הקודש טבריה - ד' נח

דער ראש ישיבה שליט"א ביי א פארם מיט די בחורים פון די שטעטל ישיבה - ד' נח

קביעת מזוזה מיט די נדבנים פונעם נייעם שטאק אינעם שטעטל חדר - ד' נח

מגבית
הרחבת
גבולי קדושה

חדר העסקעל

מגבית
הרחבת
גבולי קדוש

ALPHAITIS.COM

א טאג מיט דער ראש ישיבה | א טאג מיט די רבני הכולל | א טאג פאר די תומכים

בס"ד
פרשת לך לך
אויסגאבע # 36

אינזער היים

א פויק, א האק, א ברום
ג. פעקעטע

עס גייט מיר גוט
מ. פעדער

א פשוטע שוסטער
ש. ל. פלייטמאן

א שפאציר קיין ירושלים

ש. טראכטער

רעסעפי
היימישע פערפל

בס"ד
פרשת לך לך
תשפ"ז
נומער 37

ראדאקציע:
ש. טראכטער
ג. פעקעטע
ח. פ. וועבערמאן
ש. ל. פליישמאן
ח. שטיינבערג
ל. וועבערמאן
ל. סאקס
מ. פאפנהיים
ל. לב
מ. סופר
מ. פעדער

845.379.1161
136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747
Inderheim@bletelmagazine.com
Kinderheim@bletelmagazine.com

קול ברסלב:
212.444.9191
אידישע שטוב:
212.444.9169

אן פויק, אן האלק, אן ברום

"פיינע פרישע ביגלעך! היימיש געוואקסענע אוגערקעס! פרישע געזונטע אייער! קומט קויפן! זרח'ס בעקעריי! ברוך'ס טעפעריי! שרה'ס קאפוויי!" אלע זוכן צו שטופן זייער סחורה.

א מארק איז א פארנומענע פלאץ, גאר אינטערעסאנט און קאליירפול, פול מיט אלע ערליי סחורה צום פארקויפן.

ס'טוט זיך א גרויסע בהלה! אלע סוחרים זוכן צו שטופן זייער אייגנארטיגע סחורה.

שטייט ברוך און פויקט אויף זיין טאפ. ברוך פארקויפט טעפעריי; אלע סארט ערדענע כלים. טעפ וואס מ'קען אין זיי קאכן, פלאנצן, מישן, בויען, מאלן און אזוי ווייטער.

פארוואס אבער זאל זיך איינער אפשטעלן ביי ברוך'ס טישל? אויף דער אנדערער זייט מארק, אונטערן שאטן, שטייט א צווייטער פעדלער וואס פארקויפט אויך ערדענע כלים.

ברוך וויל דאך מאכן א רווח.

ער נעמט א טאפ, א גרויסן טאפ, און דרייט עס איבער אויפן טיש. דערנאך נעמט ער לעפלעך און גאפלעך און הייבט אן קנאקן דערויף מיט א שטארקייט, פונקט ווי א פויקער פויקט.

"קויפט ברוך'ס כלים! ברוך'ס כלים זענען שטארק! ברוך'ס כלים וועלן זיך נישט צוברעכן! ס'איז אזוי שטארק, עס וועט אייך דינען א גאנץ לעבן!" שרייט ברוך אויס צו די צוקוקער, בשעת ער פויקט אויפן טאפ.

גרונם, א פארבייגייער, פרעגט אים: "ברוך, וואס גייט פאר מיט דיר? אז דו וועסט אזוי האקן אויפן טאפ, וועסטו דאך צוברעכן דיין כלי, וויאזוי וועסטו עס קענען פארקויפן און מאכן געלט?"

ברוך לאכט אים אויס: "ס'איז פונקט פארקערט ווי דו טראכסט. אלע וואס גייען פארביי און זעען ווי איך האק און זעץ אויפן טאפ, און דאס טעפל צוברעכט זיך נישט אדער באקומט ניטאמאל א שפאלט, וועלן איבערצייגט אז עס לוינט זיך צו קויפן ברוך'ס טעפעריי."

גרונם זעט אז אויף דער צווייטער זייט מארק שטייט א טיש. מ'זעט ווי געצל האקט און קנאקט מיט אן אינטערעסאנטער כלי, א סחורה-האמער. ער האט ביי זיך א גאנצן טיש איבערגעפילט מיט פלאקס, און ער האקט און קנאקט דערויף אן אויפהער.

גרונם שטעלט זיך אפ ביי געצל'ס טישל און קוקט צו מיט נייגעריקייט. "געצל," זאגט גרונם, "וואס איז די מעשה מיט דיר? דו האקסט אויף דיין פלאקס אזוי שטארק; עס וועט וועלן אזוי אויסגעדינט, אז די גאנצע סחורה וועט זיך צעלעכערן און צוגיין. דו ווילסט דאך פארקויפן סחורה! איך זע אז עס זענען דא נאך פעדלער נאך סוחרים וואס פארקויפן אויך לינען; אז דו וועסט שטיין און האקן דא בשעת'ן וואלטן אויף א קונה, וועט דיין סחורה וועלן אזוי דין אז עס וועט זיך דורכלעכערן. וואס וועסטו דאן פארקויפן?"

געצל נעמט די צעקלאפטע סחורה און הייבט זי אויף קעגן דער זון. עס האט זיך ארויסגעשטעלט צו זיין א גאר שיינער שטיקל לינען.

"וואו!" רופט גרונם אויס, "עס זעט למעשה אויס ווי א גאר שיינע שטיקל סחורה! וויאזוי האסטו דאס באוויזן? דו האקסט דאך מיט דיין סחורה-האמער אזוי לאנג, וויאזוי טראגט די דינע סחורה דאס איבער? וויאזוי האלט עס אן די שיינקייט?"

געצל ערקלערט: "וואס מער מ'האקט אויף די פלאקס וואס וואקסט, אלץ שענער, דינער, און מער אויסגעארבעט ווערט די סחורה, און דאס איז די שיינקייט וואס דו זעסט יעצט," ענדיגט ער.

"מווו... מווו..." הערט זיך א ברומען פון א קו.

אלע דרייען זיך אויס און זעען ווי אינעם פארנומענעם מארק שפאצירט דורך א פארמער, באגלייט מיט צוויי קיען אנגעבונדן צו א שטריק. "מווו... מווו..." הערט זיך נאכאמאל א ברימען.

מיט נייגעריגע אויגן קוקן אלע צו ווי די צוויי קיען גייען נאך זייער בעל הבית. אינטערעסאנט צו באמערקן, אז כאטש די צוויי קיען זענען אויס כמעט די זעלבע, ליגט אויף איין קו א שווערע לאסט - אן איבערגעפילטער פעקל וואס ער שלעפט מיט זיך - און דאך מארשירט ער מיט גראדע טריט. די צווייטע קו, טראץ דעם וואס זי שלעפט גארנישט אויף זיך, גייט מיט א געבויגענעם געמיט.

דער אייבערשטער האט דיר אויסגעוועלט אלס ציין. אלזוערטייצמענט, - ציין פעקלאמע - אויפצוויצן פאר די גאנצע וועלט אונצער אמריסקייט און אונצער שיינקייט.

"א קו צו פארקויפן! א קו צו פארקויפן!" שרייט פישל דער פארמער. "ווער וויל קויפן א קו? א שטארקע, פעסטע קו!"

אלע קוקן נאך פישלען מיט זיינע קיען. גרונם, א פארבייגייער, פרעגט פישלען: "פאר וויפיל וועסטו פארקויפן דיין קו?" ער וויל דאך קויפן א געזונטע, שטארקע קו פול מיט כח.

"אוודאי זאלסטו מיר פארקויפן די קו אן די לאסט, ווייל ער האט דאך מער כח, ער ניצט יעצט נישט אויס זיינע כוחות."

פישל צולאכט זיך און זאגט פאר גרונם: "יענע קו איז גאנץ שוואך, דערפאר שלעפט ער נישט קיין פעק און ער וואקט נאר דא פארביי. דו וועלסט דאך קויפן א קו וואס וועט דיר שטיין צו דער האנט, וואס וועט קענען טראגן א שווערן יאך אויף זיך און פירן א לאסט?"

"דו זעסט די קו וואס מאכט 'מוו', בילט און ברומט? דאס איז א געלונגענע קו! ער פארשטייט אן עסק, ער קען שלעפן פעק און זעק און ברעכט נישט אונטער. איך האב אים שוין פיל יארן, איך קען זיינע נאטורן, און ער וועט דיר אלעמאל געטריי באדינען אן אונטערברעכן."

אין א שמועס מיט מיין טאטן האט ער מיר געברענגט דעם משל פון מדרש בראשית, א טיפן חיזוק פאר יעדן וואס גייט דורך שווערע נסיונות.

דוהאסטאשווערנטאג? עסגייט דיר ביטער? דער אייבערשטער האט דיך אויסגעוועלט אלס זיין 'אדוועדטייזמענט' - זיין רעקלאמע - אויפצווייזן פאר די גאנצע וועלט אונצער גרויסקייט און אונצער שיינקייט; אז מ'געבט נישט אויף און מ'ברעכט נישט אונטער. ווייל די שטערקסטע טעפ, די שענסטע סחורה, און די פעסטע בהמות זענען די וואס מען קלויבט אויס זיך צו בארימען און אויפטון מיט זיי.

דער אייבערשטער נעמט די שטערקסטע, די בעסטע און די שענסטע מענטשן, און ער פרובירט זיי אויס. נישט כדי זיי צו צוקלאפן אדער צוברעכן, כאטש עס קוקט אויס ווי זיי גייען דורך מער ווי א צווייטער. מען פרובירט זיי אויס מיט שווערערע פעקלעך אין לעבן, מען צעהאקט און צעזעצט זיי מער ווי א צווייט שטיקל סחורה, כדי צו וויזן זייער **שבח**; אז זיי ווערן נישט **שוואך** פון די שווערעגקייטן. מ'וועט נאר שטערקער מיט יעדן קלאפ.

דאס איז אונזער שיינקייט און אונזער שטארקייט.

א איד וואס לעבט מיט אמונה, שטייגט ער, וואקסט ער און גלייבט ער מער פון יעדן קלאפ, פון יעדן זעץ, און פון יעדן שווערן טאג אין לעבן.

ביים שלעפן דאגות, פעקלעך, זארגן אדער פראבלעמען, דארף מען געדענקען אז דאס קומט אריסצובערענגען אונזער שיינקייט - די שיינקייט פון א געפרעגלטן חסיד. שטארק זיך!

אברהם אבינו איז אויסגעפרואווט געווארן מיט צען ביטער שווערע נסיונות "ועמד בכולם", ער איז זיי אלע ביי גע שטאנען.

קוקט אונז אן, אלע לעכטיגע קינדער און איניקלעך, די דורות וואס זענען ארויסגעקומען פון דעם איין איינציגן אברהם אבינו, וואס האט זיך דערהאלטן און בייגעשטאנען יעדן נסיון מיט אמונה און מיט תפילה.

"עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְעָמַד בְּכֻלָּם; לְהוֹדִיעַ כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ" (אבות ה': ג'). מען קען עס אויך טייטשן: צען נסיונות האט מען געפרואווט אברהם אבינו און ער איז זיי בייגעשטאנען. וויאזוי? "להודיע" - ער האט געזאגט אז ער וועט מאכן אן הודעה פון הודאה און פארשפרייטן א מעשה פון תפילה, "כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ" - דורך דעם האט אים דער אייבערשטער געהאלפן און ארויסגעוויזן זיין ליבשאפט!

ויקרא שם אברהם בשם ד'

ש. טראכטער

איר שפאציר קיין ירושלים

בי יעקב יוסף הערמאן ז"ל, איינער פון די ערשטע פעלזן-פעסטע אידן אויפ'ן קאלטן אמעריקאנעם באדן (דער העלד פון די פארזעצונג אין די בלעטל "פשרה'לאז"), האט זיך אויף די עלטערע יארן באזעצט אין ירושלים עיר הקודש. ער האט דאן מקבל געווען אויף זיך מיט א נדר, אז ער וועט קיינמאל נישט נעכטיגן אינדרויסן פון דער שטאט ירושלים.

איין טאג האט זיך געמאכט אז ר' יעקב יוסף האט געדארפט זיין במשך דעם טאג אין די שטאט טבריה. ער האט זיך דארט אויפגעהאלטן לענגער ווי ערווארטעט, און גייענדיג צו דער באס-סטאנציע האט ער געזען אז ער האט נאר־וואס פארפאסט דעם לעצטן באס וואס פארט קיין ירושלים.

וואס טוט מען דא? ר' יעקב יוסף קוקט רעכטס און לינקס, פרובירנדיג צו זען אויב ער וועט קענען כאפן א היטש מיט איינעם, אבער אין אזא שפעטער שעה האט ער קיינעם נישט געזען.

ר' יעקב יוסף טראכט צו זיך: "וואס טוט מען יעצט?" ער האט דאך געמאכט א נדר אז ער וועט נישט שלאפן אינדרויסן פון ירושלים... נו, וועט ער טאקע נישט!

ר' יעקב יוסף האט אפגעמאכט ביי זיך אז ער וועט גיין צופיס ביז קיין ירושלים! אזוי האט ער זיך ארויסגעלאזט אויפ'ן וועג, שפאצירנדיג אין דער ריכטונג פונעם "היי-וועי" (שאסיי), און ער האט אנגעהויבן גיין אויפ'ן זייט-וועג (שאלדער).

ער גייט און גייט, עס גייט אריבער א מינוט און נאך א מינוט, און פלוצלינג זעט ער ווי א קאר שטעלט זיך אפ נעבן אים און איינער שרייט ארויס פונעם פענסטער: "רבי יעקב יוסף! וואס גייט פאר מיט אייך? וואו גייט איר?"

רבי יעקב יוסף קוקט זיך אום און ער זעט א באקאנטן. יענער עפנט די טיר פון קאר און פארבעט ר' יעקב יוסף ער זאל זיך אריינזעצן.

"וואו גייט איר?" וואונדערט זיך יענער. עס איז דאך נישט קיין טעגליכע סצענע צו זען א מענטש שפאצירן אויף א פארנומענעם הייוועי אינמיטן די נאכט.

"איך גיי קיין ירושלים," ענטפערט ר' יעקב יוסף מיט א פשטות, כאילו ירושלים איז א צען מינוט'דיגער שפאציר און נישט א וועג צו פארן פון עטליכע שעה.

"איר 'גייט' קיין ירושלים?!" פרעגט יענער מיט וואונדער. "איך פאר אהין און איך וועל אייך טראגן, אבער דערציילט מיר ר' יעקב יוסף, וואס ליגט אונטער דעם?"

ר' יעקב יוסף האט אים דערציילט אז ער וויל נישט שלאפן אינדרויסן פון ירושלים, ממילא האט ער באשלאסן אז ער וועט גיין צופיס.

"אבער וואס איז געווען אייער פלאן? איר וועט דאך אנקומען ערשט איבערמארגן... מען קען נישט גיין צופיס ביז ירושלים!"

"איך האב זיך געלערנט א כלל אין לעבן," האט ר' יעקב יוסף אים געזאגט. "ווען עס קומט צו עבודת ה', צו רוחניות, מאכט מען נישט קיין חשבונות; מען שפרינגט אריין און דער אייבערשטער העלפט שוין!"

...

אזוי פיל מאל שטייען מיר פאר א מצב וועז מען וואונדערט זיך: "וואס, וועז און וויאזוי?"

ביי איינעם איז עס ביי א שידוך, ביי א צווייטן איז עס ביים אויפגעבן די ארבעט פאר עבודת ה', ביי א דריטן איז עס א פלאץ וואו צו וואוינען, א מוסד וואו צו שיקן די קינדער, אוז נאך פיל מער. אבער ביי אונז אלע איז עס אויך א טעגליכע עבודה.

"וויאזוי הייב איך אן דעם טאג?" וויאזוי גיט מען זיך אן עצה אז די רוימערקע איז נישט אנגעקומען, אדער אז מיר קענען נישט ערלויבן קיין הילף, די קינדער שפירן נישט גוט, איינער היסט און דער צווייטער ציינדלט. דא רופט מען פונעם חדר אז איין קינד כאפט נישט אויף די עברי, און א צווייטע קינד מאכט פראבלעמען.

איך בין מיד און אויסגעשעפט... איך האב נישט וואס צו עסן... גארנישט שמעקט מיר נישט... איך שפיר אויסגעלאשן און אויסגעמוטשעט... פון וואו הייבט מען אן?

עס איז נישטא קיין גרעסערע עבודת ה', אוז עס איז נישטא קיין העכערע "עבודת הקודש" ווי זיין א אידישע מאמע אינדערהיים. ווי דער ראש ישיבה שליט"א זאגט כסדר נאך פון זיין מאמע תחי', אז אויב מען וויל א ברכה זאל מען גיין צו פארפארעטע און אויסגעשעפטע אידישע מאמעס. ווייל זיי קענען געבן ברכות. זייער עבודה איז אזוי לויטער, אזוי לשם שמים און אזוי הויער.

דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט ביים שיעור פרשת נח - חיזוק פאר די אידישע שטוב: באדן קינדער, קעמען די האר פון קינדער, און זיך

"וואו גייט איר?" וואונדערט זיך יענער. עס איז דאך נישט קיין טעגליכע סצענע צו זען א מענטש שפאצירן אויף א פארנומענעם הייוועי אינמיטן די נאכט.

"איך גיי קיין ירושלים," ענטפערט ר' יעקב יוסף מיט א פשטות, כאילו ירושלים איז א צען מינוט'דיגער שפאציר און נישט א וועג צו פארן פון עטליכע שעה.

אפגעבן מיט קינדער איז די העכסטע זאך וואס עס איז נאר דא.

אבער פון וואו הייבט מען טאקע אן וועו מען שפירט זיך מוטלאז?

מען שפרינגט אריין. מען הייבט אן מיט איין קליינע זאך. און צומאל איז די איין קליינע זאך נישט מער ווי – א תפילה! "אייבערשטער, העלף מיר איך זאל ווערן פריילעך; אייבערשטער, העלף מיר איך זאל האבן כח און מח צו קענען צאמנעמען מיין מקדש מעט, מיין קליינע בית המקדש."

און אז מען שפרינגט אריין, העלפט דער אייבערשטער.

צומאל ווערט דער מח אזוי אנגעלייגט מיט "אלעס" וואס מען דארף טון, אז פון דעם אליין ווערט דער מח פארמאכט און מען קען גארנישט טון. איז די עצה אז מען הייבט אן מיט איין קליינע זאך. למשל, אויב די קאך איז זייער אנגעלייגט, הייב אן מיט איין חלק פונעם טיש; לאמיר דאס אפלייגן, און נאכדעם קומט שוין דער חשק ווייטער.

ביי אונז אנשי שלומינו, האבן מיר די מתנה פון רעדן צום אייבערשטן, וואס דאן ווערט די גאנצע וועלט אזוי שטיק התבודדות. ווי דער ראש ישיבה שליט"א האט דערציילט, אז א פרוי האט געפרעגט פון מוהרא"ש זי"ע, אין שאלות ותשובות ברסלב וויאזוי זי זאל דאס שטוב - האט מוהרא"ש זי"ע איר געענטפערט: "ביידע אינאיינעם." מען קען מאכן ביידע; בשעת מען רוימט אויף דאס הויז, קען מען מאכן א שיינע התבודדות.

מיין חבר'טע האט מיר לעצטנס געזאגט אז זי שפירט ווי זי געבט אויף. וויפיל זי פרובירט צו ארבעטן אויף אירע מידות, וויפיל זי פרובירט זיך נישט צו פארלירן, נישט צו ענטפערן, נישט צו שרייען און זיין בזריזות, שפירט זי אז זי פאלט כסדר אדורך.

"פארוואס זאל איך בכלל אנהייבן? איך קום ממילא נישט אן צו שטייגן." וואונדערט זי זיך הויך. אבער דער אמת איז אז מיר דארפן אריינשפרינגען און אנהייבן פריש, דאס איז דאך דער רבי'ס לימוד. דער הייליגער רבי האט אונז געזאגט אז ביי די וועלט איז שכחה א חסרון, אבער ביי מיר איז שכחה א מעלה.

דער רבי לערנט אונז, אז כדי צו זיין אן ערליכער איד מוזן מיר פארגעסן וואס עס איז געווען נעכטן, פריער, אדער אפילו א מינוט צוריק, און אנהייבן פון פריש. מיר דארפן אנהייבן טון, מתפלל זיין און נאכאמאל אנהייבן פון דאסניי.

לאמיר טון אונזער השתדלות ברוחניות און מאכן א תפילה, אז מיר זאלן קענען אויספירן אונזער עבודת הקודש בשלימות; מיר זאלן האבן כח אויסצופירן אונזער תפקיד און אויפציען אונזערע קינדער אלס ערליכע הייליגע אידן.

מיר דארפן אריינשפרינגען און מתפלל זיין, און דער אייבערשטער וועט אונז אוודאי העלפן און שענקען א ברכה אין אונזער הייליגער ארבעט.

דער ראש ישיבה שליט"א האט אמאל געגעבן אן עצה ביי די שיעורים, אז איינטיילן די צייט - וועו זאל זי מאכן התבודדות און וועו זאל זי אויפרייניגן

הער א מעשה

צו איבערשפּאן א מעשה פון חפּלה רופט ר׳ וואלפּערשען 845-662-4083

ח. יאקאבאוויטש

קרית ברסלב

איך האב באשטעלט עפעס א זאך. ס׳איז געווען גאנץ א טייערע זאך, ס׳האט געקאסט $430, און יו-פי-עס האט עס דעליוועירט. איך האב טאקע געזען צופרי די יו-פי-עס טראק זיך אפשטעלן ביי מיין מעילבאקס און זיי זענען געפארן ווייטער. און איך בין געווען זייער פרייליך אז עס איז שוין אנגעקומען.

שפעטער נאכמיטאג גיי איך ארויס, און די פעקעדזש איז נישט דא. איך בין געווארן זייער דערשראקן, ווייל איך האב געזען ווי יו-פי-עס פארט אריבער, סאו ס׳מיינט אז זיי האבן עס יא אראפגעלייגט ביי מיר, אפשר האט עס איינער גע׳גנב׳עט. איך האב זייער שטארק געבעטן דעם אייבערשטן אז איך זאל יא טרעפן די פעקעדזש, איך וויל נישט האבן קיין שאדן.

איך האב שנעל גערופן די סטאר וואס איך האב געארדערט די זאך פון זיי, און זיי זאגן מיר אז ניין, אויף די טרעקינג שטייט אז ס׳איז געווארן דעליוועירט. איך האב זיי געבעטן א בילד. אבער זיי האבן געזאגט אז ס׳איז נישטא קיין פיקטשער, אבער אויב איך וויל קען איך רופן יו-פי-עס און פרעגן וועגן די מעשה.

איך האב זייער שטארק געבעטן דעם אייבערשטן אז עס זאל יא אפיר קומען.

א שטיק צייט נאכדעם בין איך צוגעגאנגען ביי די באקסעס וואס איז אנגעקומען פון מיין מאנ׳ס זאכן, און איך האב געזען אז מיין באקס איז געווען אינצווישן יענע אלע זאכן. שכח אייבערשטער אז מ׳האט יא געטראפן די באקס.

א שטענדיגע לייענער

מיין קליינע אינגל האט זיך איין נאכט אויפגעווועקט מיט שטארקע פחדים, ער איז געקומען צולויפן צו מיין צומער און אזוי געהאקט אויפן טיר כאילו ער זעט אינטער זיך א לייב. ער האט זייער מורא געהאט.

און פון יענע טאג און ווייטער, פאר אכט חדשים, איז נישט אריבער אפילו איין נאכט וואס ער זאל זיך נישט אויפוועקן, חוץ אויב ער איז געגאנגען שלאפן זייער זייער שפעט, למשל נאך א חתונה.

איך האב נישט אויפגעהערט צו בעטן דעם אייבערשטן. יעדע וואך ביי די ליכט האב איך ספעציעל געבעטן אויף דעם אז די פחדים זאל אוועקגיין פון אים.

ווען איך בין געווען ביי א ציון פון א צדיק, אדער ס׳איז געווען א יום טוב, ווי למשל ראש השנה, יום כיפור, סוכות, שמחת תורה ביי די הקפות, ווען איך האב נאר געקענט האב איך געמאכט תפילות דערויף.

מיין מאן איז געווען אין אומאן, און דאס איז געווען די ערשטע אויף די תפילה ליסט צו בעטן.

מיר האבן אזויפיל תפילות געבעטן דעם אייבערשטן, אבער למעשה איז עס נאכנישט אוועקגעגאנגען, און ער האט זיך אזוי געשעמט מיט דעם.

אבער נאך אזויפיל אזויפיל תפילות, איז געשען א ריזיגע נס, שכח אייבערשטער. ס׳איז אריבער א גאנצע וואך, מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך, דאנערשטאג, פיר טעג וואס ער איז געבליבן שלאפן אין זיין בעט. שכח אייבערשטער פאר אויסצוהערן אונזערע תפילות.

Tasty Baked Farfel

S. LEVY

INGREDIENTS

Bag farfel
1/4 cup oil
3 cups boiling water
1/2 tbsp salt
1/2-1 tsp paprika
1/3 cup sugar

DIRECTIONS

In a 9x13 bekelah combine farfel with oil. Bake uncovered at 400' for 10 minutes. Add the rest of ingredients. Cover and bake for 1 hour.

דרך הבעל שם טוב! וואס דאס איז, וועיסן מיר נישט, עס איז פון אונז אינגאנצן פארגעסן געווארן.
אבער דער ראש ישיבה זאגט כסדר נאך פון הייליגן רבי'ן זי"ע פון סאטמאר, אז נאר צווי זאכן וועיסן מיר היינטיגע צייטן פונעם הייליגן בעל שם טוב זי"ע: איינס אז מען זאגט הודו פרייטאג צונאכטס און די צווייטע זאך איז די שבת'דיגע מאכל "פערפל", וואס מען עסט ביים שבת ביינאכט סעודה.

איז לאמיר טאקע פשוט עסן דעם הייליגן מאכל "פערפל" לכבוד שבת קודש!

(געדענקן! אז נישט דאס איז דער עיקר פונעם בעל שם טוב זי"ע, נאר דאס איז פשוט וואס מיר געדענקן)

ש. ל. פליישמאן

אויפן וועג אהיים

צוזאמען ביים שיעור פארברענג. ווערן בעסער איך בענק. כאטש עפעס איך געדענק.

"א פשוט'ע שוסטער"

מען קומט אריין אין שוסטערייי געשעפט,
אן אינטערעסאנטע בילד מען טרעפט,
א שוסטער אין זיין ארבעט שטארק פארטיפט,
און צום אייבערשטן מיט געפיל ער רופט.
אזוי אינמיטן פאררעכטן א זויל,
שעפשעט ער תפילות מיט זיין מויל.

אין זיינע אויגן מען זעט א גלאנץ,
"באשעפער, שכח, ס'איז אלעס דיינס.
דו העלפסט מיר, האסט מיר מיט אלעס אינזינען,
איך זאל פון מיין געשעפט שיין פארדינען.
העלף מיר ווייטער," שעפשעט דער שוסטער,
זיינע ליפן שאקלען זיך אין א שטילע פליסטער.

מיט זיינע הענט אויפגעהויבן א תנועה,
"העלף מיר גלייבן א שטארקע ידיעה,
אז מיין ביזנעס הונדערט פראצענט,
מיין הצלחה נאר אין דיר געווענדט.
איך וויל שמועסן מיט דיר, עפן מיין מויל,
איך געב זיך איבער אונטער דיין קאנטראל."

ער פוצט די שיך מיט שנעלע באווגונגען,
און באטראכט ווי שיין עס איז געלונגען,
"באשעפער, איך בעט, ווייטער מיר העלף,"
און שטעלט זיי אויס שיין אויפ'ן שעלף.
די רעכטע, לינקע, זיי זאלן נישט זיין סינגל,
לויט די מאסן, שיך פון מענער און יונגל.

וואס איז דאס אזא וואונדערליכע סצענע,
ער איז דאך נישט א שוסטער א פלעינע.
ס'איז נישט נאר שיך, בענדל און שוסטער,
דער איד ווי א פריינד מיט'ן אייבערשטן שמועסט ער.
ער שוויצט און ארבעט מיט אלע זיינע קרעפטן,
און מיט'ן אייבערשטן ער טוט זיך באהעפטן.

דער שוסטער פלוצלינג ווערט דערשראקן,
אן זיין באמערקן האט מען דא געטון אריינווואקן.
ער פילט זיך פארשעמט עטוואס,
מ'האט אים געכאפט רעדן צו זיין באלעבאס,
אין זיינע התבודדות מינוטן פריוואטע,
ווי ער שמועסט זיך אויס מיט זיין טאטע.

דער ראש ישיבה האט פארציילט די פאסירונג,
צו לערנען פאר אונז א לעכטיגע פירונג.
דער הייליגער רבי מאכט עס מיט אונז,
מיט זיינע עצות געשעט די קונץ.
אין אונז פשוט'ע מענטשן אריין ער געבט,
מיר זאלן זיין מיט'ן אייבערשטן צוגעקלעבט.

וועו מיר וואשן די וועש און רייבן די פלעקן,
מיט אפאר ווערטער מיר קענען זיך דערוועקן.
רעדן צום אייבערשטן א ווארט, א טראפ,
אויך אינמיטן מישן די סאפפער טאפ.
יא, דו קענסט אויך זיין א ל"ו צדקת,
לעבן מיט'ן אייבערשטן, לעבן מיט דביקות.

מ. פערזער

עס טייט מיר טוט

עס איז שא-שטיל, מען הערט נאר דאס פייפן פון די מאשינען. אין די אנגעצויגנקייט וואס הערשט אינעם צימער, וואגט זיך קיינער נישט ארויסצורעדן א ווארט.

באזארגטערהייט שטייען די קינדער ארום זייער טאטנ'ס בעט. זיי באטראכטן דאס ווייסע בעט און די פילע פייפס און מאשינען, צווישן וועלכע עס זעט זיך קוים ארויס דאס בלייכע געזיכט פון זייער ליבן טאטן. דאקטוירים קומען און גייען, אבער קיינער גייט נישט צו צו זיי.

אין די לעצטע תקופה האט זיך דער טאטע געפילט זייער נישט גוט. אנגעהויבן האט זיך עס מיט שווערייקייטן ביים אטעמען. דער טאטע, ר' אהרן, האט נישט געמאכט קיין עסק דערפון, אבער ווי מער צייט עס איז אריבער, אלס ערגער איז עס געווארן, ביז עס איז געקומען צו א מצב פון פארלירן דעם אטעם ל"ע, און מען האט אים דרינגענד געמוזט אריינפירן אין שפיטאל.

די דאקטוירים האבן פרובירט דאס בעסטע, אבער דער מצב איז נישט בעסער געווארן. ר' אהרן האט געמוזט זיין באהאפטן צו אקסידזשען כדי צו קענען אטעמען. נאך א לאנגע תקופה פון אונטערזוכונגען האט מען געטראפן אז זיינע לונגען זענען אנגעפילט מיט וואסער און מען דארף אים אפערירן. אבער אזוי ווי ר' אהרן האט געליטן פון הארץ-פראבלעמען, איז נישט געווען מעגליך אים צו אפערירן; אויב מען לייגט אים שלאפן, איז מעגליך אז זיין הארץ וועט עס נישט פארטראגן און ער וועט זיך ח"ו נישט אויפוועקן פון די אפעראציע.

ר' אהרן געפינט זיך שוין עטליכע חדשים אין שפיטאל. זיין צושטאנד איז שוין ב"ה סטאביל, אבער די דאקטוירים זאגן אז דאס וועט נישט אנהאלטן לאנג; ער וועט נישט קענען אזוי ממשיך זיין

אויב זיינע געשעדיגטע לונגען וועלן נישט באהאנדלט ווערן. די קינדער שטייען ארום דעם טאטנ'ס בעט ווארטנדיג דער דאקטאר זאל אריינקומען און אויסקלארן די ווייטערדיגע פלענער.

דער דאקטאר קומט אריין מיט אן ערנסטן פנים. היות די מאמע לעבט שוין נישט, רופט ער דעם עלטסטן זון צו זיין צימער. זיי זעצן זיך אוועק, און דער דאקטאר הייבט אן מסביר צו זיין דעם מצב. ער ערקלערט אז כדי דער טאטע זאל קענען געהעריג אטעמען מוז מען אפערירן די לונגען, אבער דאס איז אוממעגליך צוליב זיין הארץ-פראבלעם. "קומט אויס אז דא אין שפיטאל איז מער נישטא וואס צו טון מיט אים," ערקלערט דער דאקטאר.

"ס'איז אן ענין פון צייט," זעצט ער פאר מיט א שטילן קול, "מער ווי צוויי חדשים וועט ער עס נישט איבערטראגן..."

דער זון לאזט אראפ דעם קאפ מיט שרעק. נאך א קורצע ווייל פון שטילקייט פרעגט ער דעם דאקטאר: "וואס איז ווייטער? איז למעשה דא עפעס וואס מען קען נאך טון?"

דער דאקטאר שאקלט מיטן קאפ אויף ביידע זייטן "אזוי ווי איך האב געזאגט, דא איז שוין מער נישטא וואס צו טון מיט אים. איך וואלט אייך פארגעשלאגן: נעמט אים אהיים, זאל ער כאטש פארברענגען זיינע לעצטע וואכן ביי זיך אינדערהיים, ארומגענומען מיט די משפחה."

די קינדער האבן טאקע אויסגעפירט דעם דאקטער'ס רייד, דער טאטע איז אהיים, און די קינדער האבן זיך איינגעטיילט די שעות ווער עס זאל קומען בייטאג און ווער ביינאכט. אייניקלעך זענען געקומען פארברענגען מיטן זיידן, און מען האט מקפיד געווען אים נישט צו לאזן אליין. א נורס פלעגט קומען איינמאל א טאג מסדר צו זיין דעם אקסידזשען. ר' אהרן איז רוב צייט געווען וואך, און די קינדער האבן פרובירט אויסצונוצן די לעצטע וואכן מיט אים, צו הערן זיינע קלוגע רייד און אים העלפן פילן געשמאק ווי וויט מעגליך.

עס איז שוין שפעט אינמיטן נאכט, אלעס איז שטיל. ר' אהרן ליגט אין בעט און קען פשוט נישט איינשלאפן. דאס אייניקל וואס איז געקומען זיין מיט אים שלאפט שוין טיף. ר' אהרן הייבט אן צו קלערן וועגן זיין מצב, וויסנדיג אז ער האט יעצט די לעצטע פאר וואכן צו לעבן. ער זוכט עפעס א עצה, עפעס חיזוק,

"אבער ווי איך האב געקוקט אויף שוין מער נישטא וואס צו טון מיט אים. איך וואלט אייך פארגעשלאגן: נעמט אים אהיים, כדי ער כאטש פארברענגען זיינע לעצטע וואכן כיי זיך אינדערהיים, ארומגענומען מיט די משפחה."

עפעס וואס זאל אים אנפילן און געבן א משמעות אין זיינע לעצטע טעג; עפעס וואס זאל אים העלפן זיך דערהאלטן ער זאל נישט אריינפאלן אין א מרה שחורה, און אים העלפן אריבערגיין די צייט פרייליכערהייט.

פלוצלונג פילט ער עפעס הארט אונטער זיין קושן. "אה!" כאפט ער זיך, "דאס איז דאך דער ספר וואס יענער ברסלב'ער בחור האט מיר געגעבן אין שפיטאל." ער נעמט זיך בלעטערן, "לאמיר זען, אפשר וועל איך דא עפעס טרעפן."

ער עפנט אויף איינע פון די בלעטער און הייבט אן צו ליינען. פאר זיינע אויגן זעט ער די פאלגנדע ווערטער: "כי באמת אם היו הכל שומעים לקול צדיקי האמת... להאמין תמיד בה' יתברך שהכל לטובה, ולתן שבח והודי' תמיד לה' יתברך... בוודאי היו מתבטלים כל הצרות וכל הגליות וכבר היתה גאולה שלימה..."

(דאס מיינט, אז אויב יעדער וואלט צוגעהערט צו די רייד פון די צדיקים צו גלייבן אז אלעס איז צום גוטן, און שטענדיג דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן, וואלטן מער נישט געווען קיין צרות און קיין גלות, און עס וואלט שוין געווען די גאולה שלימה.)

ר' אהרן ליינט איבער די ווערטער. דאס הערט זיך אינטערעסאנט: דורך דאנקען דעם אייבערשטן ווערן אלע צרות מבוטל? קען דאס טאקע זיין? ער מאכט אפ עס אויסצופרובירן. ער באטראכט זיך ליגן אינעם קראנקן-בעט און נעמט זיך זוכן עפעס אויף וואס ער קען דאנקען דעם אייבערשטן.

"אמת, איך ליג אין בעט און מיינע וואכן זענען געציילטע, אבער שכח אייבישטער אז איך בין ארומגענומען מיט משפחה. שכח אייבערשטער אז איך האב אזעלכע געטרייע קינדער. שכח פארן מיר געבן אזא שיינע משפחה, אזעלכע ערליכע, וואוילע קינדער און אייניקלעך

וואס גייען בדרך התורה והמצוות. דאס איז דאך דאס גרעסטע גליק וואס א מענטש קען זיך ווינטשן. איך גיי טאקע אוועק פון די וועלט, אבער איך קען איבערלאזן די וועלט רואיגערהייט, ווייל איך לאז דאך איבער נאך זיך ערליכע דורות."

ר' אהרן פילט ווי א שמחה נעמט אים ארום. עס פילט זיך אזוי גוט! ער איז דאך דער גליקליכסטער מענטש. וואס נאך דארף א מענטש אויסער ערליכע דורות? מיט א צופרידנעם שמייכל שלאפט ער איין.

צומארגנס דערמאנט ער זיך אינעם גוטן געפיל וואס ער האט נעכטן געהאט, און ער מאכט אפ פארצוזעצן דאנקען. ער דאנקט דעם אייבערשטן אויף דעם וואס טראץ זיין שוואכן געזונט-צושטאנד, איז ער נאך ביים קלארן דעת. ער דאנקט דעם אייבערשטן אז ער ליידט נישט פון פארגעסעניש. אין זיין שוואכן מצב זעט ער פלוצלונג איין אזויפיל גוטס: ער דאנקט דעם אייבערשטן אז ער איז ביי זיך אינדערהיים און נישט אין א שפיטאל-בעט; ער דאנקט דעם אייבערשטן פארן אים באזארגן מיט אקסידזשען צום אטעמען, וואס אן דעם קען ער נישט לעבן.

ער דאנקט דעם אייבערשטן אויף דעם וואס זיינע הענט פונקציאנירן געהעריג, און אויך אויף דעם וואס ער האט פיס. אמת, ער איז צו שוואך אליינס צו שטיין אויף די פיס, אבער ער האט ב"ה צוויי פיס. ער האט צוויי געזונטע אויגן, שטארקע ציינער צו קענען עסן, און נאך אזויפיל זאכן. מיט דער צייט הייבט ער אן צו דאנקען אויף זיין בארד און פאות, אויף דעם וואס ער איז א איד, אויף דעם הייליגן שבת, תפילין, ציצית און מזוזה.

ר' אהרן האט אנגעהויבן פילן אזוי גוט, ווי ער האט נאך קיינמאל פריער נישט געפילט. גארנישט האט אים שוין מער נישט ווי געטון.

ווי א טאג עס איז אריבער, האבן די ארומיגע אנגעהויבן באמערקן ווי זיין מצב ווערט אלס בעסער און בעסער. זיי האבן באמערקט ווי פון א קראנקן, אפגעשוואכטן מענטש איז ער פארוואנדלט געווארן אין אן אויפגעלעבטן, פרייליכן איד. מען האט אים שטענדיג געזען מיט א שמייכל אויפן פנים, זיך אונטערזינגענדיג א פרייליך ניגון.

מיט דער צייט האט ער שוין געהאט כוחות אליינס צו זיצן. יעדעס מאל ווען מען איז אריינגעקומען צו אים, האט ער געהאט א גוט ווארט צו זאגן אדער א לויב צום אייבערשטן אויף עפעס גוטס וואס ער האט. מען האט נאר געקענט הערן פון אים: "ב"ה", "געלויבט דער אייבערשטער", "שכח אייבערשטער".

עס איז ביי אים געווארן אזוי ווייט א חלק פון זיין לעבן, אז די קינדער און אייניקלעך האבן עס שוין אנגעהויבן נאכצומאכן; די גאנצע לופט ארום אים איז געווארן א פרייליכע אטמאספער פון

דאנקען און לויבן.

און ווי מער ער האט געדאנקט, אלס בעסער האט ער אנגעהויבן פילן. צוויי וואכן שפעטער איז ער שוין אליין אראפגעגאנגען פון בעט. זיין זון, וועלכער איז געגאנגען אין קאך אנצוגרייטן פארן טאטן א קאווע, איז אינגאנצן שאקירט געווארן דערזעענדיג זיין טאטן ווי ער האלט זיך אן אויפן וואנט און פרובירט צו גיין.

צוויי חדשים נאכן ארויסגיין פון שפיטאל - וועלן ער איז נאך געלעגן קראנק אין בעט און מען האט אים געזאגט אז ער האט נישט מער ווי צוויי חדשים צו לעבן - גייט ער באזוכן אין שפיטאל זיך צו באדאנקען פאר אלע דאקטוירים וועלכע האבן זיך אפגעגעבן מיט אים.

דער דאקטער איז כמעט אראפגעפאלן פון בענקל דערזעענדיג זיין פאציענט, וועלכער האט שוין לויט די דאקטוירים נישט געדארפט זיין צווישן די לעבעדיגע, ווי ער שטייט אויף זיין אייגענע צוויי פיס, געזונט און שטארק.

דער דאקטער האט אים אונטערזוכט די לונגען, און קוקנדיג אויף די רעזולטאטן פונעם טעסט איז ער געווארן שאקירט; ער זעט אויפן בילד נייע, ריינע לונגען. ער בייגט זיך צו צו ר' אהרן און פרעגט אים שטילערהייט: "זאג מיר דעם אמת, צו וועלכן דאקטער ביסטו געגאנגען?"

ר' אהרן האט זיך צושמייכלט; ער איז דאך נישט געגאנגען צו קיין שום דאקטער. ער האט פשוט געגוצט דעם הייליגן רבינ'ס עצה פון תודה והודאה - דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן. דורך תודה והודאה האט ער באקומען נייע לונגען.

יא, דאנקען דעם אייבערשטן מאכט געזונט; דאנקען דעם אייבערשטן גיט א מענטש לופט צום אטעמען.

אזוי ווי דער ראש ישיבה שרייבט אין א בריוו אין עצתו אמונה (פרשת בראשית): דאנק דעם אייבערשטן - וועסטו באקומען כח. דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן גיט פיזישע כוחות און בעיקר גייסטיגע כוחות. פרוביר עס אויס יעצט, עס קאסט נישט קיין געלט; זאג יעצט ארויס די וועדטער: **"שכח אייבערשטער פאר מיין שיין לעבן, שכח אייבערשטער פאר אלע גוטע זאכן וואס דו טוסט מיט מיר."** וויאזוי פילסטו זיך? דו פילסט זיכער בעסער. זאג עס נאכאמאל - וועסטו פילן נאך בעסער, און ווי מער דו וועסט עס טון, אלס מער וועסטו ווערן אנגעפילט מיט חיות צום לעבן.

די ווערטער זענען דאך אזעלכע שטארקע ווערטער; פרוביר עס נאר אויס און דו וועסט זען ווי גוט דו וועסט פילן. יעדעס מאל מען דאנקט דעם אייבערשטן פילט מען בעסער; עס לאזן נאך די אלע דרוק און סטרעס, און מען באקומט לופט צו אטעמען.

און דאס איז דער ענטפער אויף דער וועלטס קשיא: וויאזוי ווערט מען פריילידן? עס איז זייער פשוט: פאלג דעם הייליגן רבינ'ס עצה פון תודה והודאה. נעם זיך דאנקען דעם אייבערשטן, און אפילו אויב עס גייט דיר חלילה שוועד, זוך אויף עפעס גוטס אויף וואס דו קענסט דאנקען, און אויף דעם זאלסטו נישט אויפהערן צו דאנקען.

דו וועסט פילן אזוי גוט, עס וועט דיר ווערן אזוי פריילידן; דו וועסט פלוצלונג טרעפן אזוי פיל גוטס און אזוי פיל חסדים וואס דער אייבערשטער טוט מיט דיר, אז עס וועט דיר שוין מער גארנישט באדערן.

מוהרא"ש ערקלערט אונז: וועד איז אן אמת'ער עושר? דער וואס האט די ראשי תיבות פון "**עשיר**": **ע**ינים, **ש**יניים, **י**דיים, **ר**גליים - ער האט ברוך השם אויגן צו זען, ציין צו עסן, הענט זיך צו רירן, און פיס צו גיין. וועך א מענטש געווואוינט זיך צו צו קאנסענטרירן אויפן גוטס וואס ער האט און ער נעמט עס נישט אן ווי א פארשטענדליכע זאך, נאר ער דאנקט דעם אייבערשטן אויף יעדן פרט - דאן לעבט ער א גן עדן לעבן.

לאמיר שוין אפלאזן דאס ווייטנען און קרעכצן, און זיך נעמען דאנקען דעם אייבערשטן אויף די אן א שיעור גוט'ס וואס מיר פארמאגן; דאן וועלן מיר לעבן א גליקליך גן עדן לעבן.

אונזער מאמע רחל

יארצייט

באחדות'דיגע בלעטלעך
משפחת גליק

איך שפיר שוין גוט
מיט תפילה

מ'קען נישט סתם חלש'ן
מילתא דבדיחותא

וויאזוי באקומט מען עסן און טרינקן?
דעם רבינ'ס חדר

יאָרצייט פון דער וואָך

אונזער הַיילִיגֶע
מַאמֶע
רָחֵל
ע"ה

יארצייט:
י"א חשון

דִי וָואָך מִיטָוואָך פַּרְשַׁת לֶךְ לְךָ י"א חֶשְׁוָן
אִיז דִי יָארצַייט פוּן דִי הַיילִיגֶע מַאמֶע רָחֵל
וָואס לִיגְט אִין בֵּית לֶחֶם, וָואס דָאס וָועְרְט שׁוֹין דֶערמַאנְט אִין דִי הַיילִיגֶע תּוֹרָה.

אוּן ווִי רַשִׁ"י הַקָדוֹשׁ בֶּרֶענְגְט אָרָאפּ אַז יַעֲקֹב אָבִינוּ הָאט אִיר בַּאעֶרְדִיגְט דָאְרְט אוֹיפְן וָועג, כְּדֵי וָועְן אִידְן וָועלְן וָועְרְן פַאְרְטְרִיבְּן פוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּן זַיי וָועלְן דָאְרְט אַדוּרְכְגֵיין, זָאלְן זַיי דָאְרְט זִיךְ קֶעמְפְן גוּט אוֹיסְבָּעטְן אוּן אוֹיסְווַיינְען בַּיי דִי מַאמֶע רָחֵל.

דִי הַיילִיגֶע קֶבֶר

דָער הַיילִיגֶער רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי זָאגְט אִין זוֹהַר חֲדָשׁ אַז יֶעדֶע נַאכְט קוּמְט רָחֵל אִמֵּינוּ אַרָאפּ צוּם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוּן וַוייְנְט אוּן שְׁרַייט אַז דָער אַייבֶּערְשְׁטֶער זָאל שׁוֹין אִפְּבּוֹיעֶן דָעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אוּן צוּרִיק בְּרֶענְגְען אִידִישֶׁע קִינְדֶער קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

בְּמֶשֶׁךְ אַלֶע דוֹרוֹת הָאבְּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער גֶעבֶּעטְן אוּן אַייְנְגֶערִיכְן בַּיים קֶבֶר פוּן מַאמֶע רָחֵל, פַּאר יְשׁוּעוֹת אוּן רְפוּאוֹת אוּן אַלֶע מִינֵי בַּקָשׁוֹת.

עֶס אִיז בַּאוואוּסְט אַז דָער מְקוּבָּל הָרַב יְהוּדָא פְּתַיָיא זַצַ"ל הָאט אַייְנְגֶערִיכְט וָועלְטְן בַּיי קֶבֶר רָחֵל וָועְן דִי נַאצִיס ימ"ש הָאבְּן גֶעהַאלְטְן בַּיים אַרַייְנְקוּמְען קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ח"ו, זוּמֶער תש"ב, אוּן זָענְען גֶעוָוארְן צוּרִיק גֶעשִׁטוֹיסְן דוּרְךְ דִי עֶנְגְלֶענְדֶער.

אִינֶעם טָאג-בּוּך שְׁרַייבְט דָער גַּבַּאי פוּן קֶבֶר רָחֵל ר' שְׁלֹמֹה אלי' מָער פָּרָטִים אַרוּם דָעם: "אִין חוֹדֶשׁ תַּמּוּז, אִינֶעם יָאר פוּן דִי מִלְחָמָה אִין אל-אלמעין, אִין דִי צַייט וָועְן גֶעענְערַאל רַאמֶעל אוּן מוּסלִיני ימ"ש הָאבְּן זִיךְ גֶעגְרַייט אַייְנְצוּנֶעמְען מִצְרַיִם אוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, זָענְען גֶעקוּמְען צוּ מִיר צְוַוויי אִיראֶקְ'ער אִידְן אוּן זַיי הָאבְּן מִיר גֶעזָאגְט אַז עֶס אִיז דָא אַ מְקוּבָּל, הָרַב פְּתַיָיא זַצַ"ל וָואס וויל מְסַדֵּר זַיין בַּיים קֶבֶר רָחֵל דוּרְכְאוֹיס פִּיר אוּן צְוָואנְצִיג שָׁעָה אַ תַּעֲנִית דִיבּוּר אוּן תְּפִילוֹת צוּלִיבּ דָעם עֶרְנְסְטְן מַצָב אִין דִי וָועלְט, אוּן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

אִיךְ בִּין אַהִין גֶעפָארְן אוּן אֲנִגֶעגְרַייט דָאס פְּלַאץ.

נָאךְ עֶטְלִיכֶע שָׁעָה זָענְען אֲנִגֶעקוּמְען אַרוּם זָענְצִיג מֶענְטְשְׁן; צְוויישְׁן זַיי בַּעֲלֵי מְקוּבָּלִים, סוֹחֲרִים, תַּלְמִידֵי חֲכָמִים אוּן אַרְבֶּעטֶערְס פוּן דִי אִירַאקִישֶׁע אֶפְּשְׁטַאם, זַיי הָאבְּן זִיךְ אֲנִגֶעטוּן זָעק, אוּן גֶעלֵייגְט אַש אוֹיף זַייעֶר קָאפּ אוּן הָאבְּן אֲנִגֶעהוֹיבְּן צוּ מִתְפַּלֵל זַיין, פוּן צוּפְּרִי בִּיז דָעם נָעקְסְטְן צוּפְּרִי.

בַּיינַאכְט הָאבְּן זַיי גֶעבְּלָאזְן מִיט צֶענְדְלִיגֶער שׁוֹפָרוֹת, מִיט גְרוֹיס גֶעוַויין, אוּן מִיט גֶעשְׁרַייעֶן צוּם אַייבֶּערְשְׁטְן, עֶר זָאל רַחֲמָנוּת הָאבְּן אוֹיף אִידִישֶׁע קִינְדֶער.

דִי קוֹלוֹת אוּן גֶעשְׁרַייעֶן הָאבְּן זִיךְ גֶעהֶערְט גַאנְץ וַוייט אַרוֹיס פוּנֶעם קֶבֶר רָחֵל.

נִישְׁט וַוייט פוּנֶעם קֶבֶר רָחֵל אִיז גֶעווֶוען אַ שַׁיינֶע גְרוֹיסֶע פַּאלַאץ וואוּ עֶס הָאט גֶעווואוֹינְט אַ גוֹי'אִישֶׁער גְבִיר, דָאְרְט הָאבְּן גֶעווואוֹינְט אַסַאךְ רֶעגִירוּנְגְס אַייְנְגֶעשְׁטֶעלְטֶע, וָואס הָאבְּן זִיךְ דֶעמָאלְט דָאְרְט אוֹיפְגֶעהַאלְטְן אִיטַאלְיֶענִישֶׁע גוֹיִים וָואס זָענְען גֶעקוּמְען פוּן מִצְרַיִם אוּן אָנְדְלַייט.

יֶענֶע נַאכְט הָאבְּן זַיי נִישְׁט גֶעקֶענְט שְׁלָאפְן צוּלִיבּ דִי גֶעשְׁרַייעֶן אוּן דָאס שׁוֹפָר בְּלָאזְן בַּיי קֶבֶר רָחֵל.

צוּפְּרִי זָענְען עֶטְלִיכֶע פוּן זַיי גֶעקוּמְען אוּן גֶעפְּרֶעגְט, וָואס טוּט מֶען דָא? הָאט מֶען

זײ גֶעזָאגְט אַז דָאס אִיז אַ הֵייליקֶע פְּלַאץ, הָאבְּן זײ גֶעפֶּרֶעגְט וָואס דִי קוֹלוֹת זָענֶען גֶעווֶוען בַּיינַאכְט, הָאט זײ אַ תְּמִימוּת'דִיקֶער אִיד גֶעענְטפֶערְט: מִיר הָאבְּן גֶעדַאוָוענְט אַז דִי דַייטְשֶׁן אוּן דִי אִיטַאלְיֶענֶער זָאלְן נִישְׁט קוּמֶען קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הָאט זִיךְ אֵיינֶער פּוּן דִי אִיטַאלְיֶענֶער אָנְגֶערוּפְן: אִיר קֶענְט זַיין זִיכֶער אַז בִּיז אַכְט אוּן פֶּערְציק שָׁעָה וָועט מוּסְלִינִי אַיינְגֶענֶמֶען מִצְרַיִם אוּן נָאכְדֶעם קוּמְט עֶר קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (ח"ו)...

דֶער צַדִּיק הָרַב פִּתַּיָא אִיז גֶעזִיצְן אִינְדְרוֹיסְן אוּן מִיטְגֶעהַאלְטְן דָעם שְׁמוּעֶס צְוּוישֶׁן דֶעם אִיד אוּן דֶער אִיטַאלְיֶענֶער וָואס הָאבְּן גֶעֶרְעדְט צְוּוישֶׁן זִיךְ אִין אַראַבִּישׁ.

עֶר הָאט גֶעהַייסְן פַּאר אַלֶע מִתְפַּלְלִים זָאלְן אַרַיינְגַיין אִיינְעְוווינִיג, אוּן יֶעדֶער אֵיינֶער הָאט גֶענוּמֶען אַ לֵייִדִיגֶע גְלָאז, אוּן זַיי הָאבְּן גֶעמַאכְט זִיבְּן הַקָּפוֹת, בַּיי יֶעדֶע הַקָּפָה הָאבְּן אַלֶע אִינְאֵיינֶעם גֶעזָאגְט: עוֹד לֹא יָבוֹא אִישׁ צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם, שַׁעֲרֵי דְּמָעוֹת לֹא נִנְעֲלוּ, דֶער פַּיינְט וָועט דָא נִישְׁט אַרַיינְקוּמֶען. אוּן עֶר הָאט זַיי גֶעזָאגְט אַז זַייעֶר טְרֶערְן זָאלְן זַיי אַרַיינְגִיסְן אִין דִי גְלָאז.

יאָרצײַט פון דאָ

אונזער הײַליקע
מאַמע
רחל
ע"ה

יאָרצײַט:
י"א חשון

וועלכער קענען נישט באשרײַבן וואס פאר אַ בכיות עס האט זיך דאָרט אָפּגעטוון, צום סוף האבן אַלע געזאגט זיבן מאל: הוא לא יבוא - ער וועט נישט קומען.

וועט זיי זענען אַרויס האט דער איטאליענער גוי ווידער געפֿרעגט וואס איז ייצט געווען אינעווייניג? האט מען אים געזאגט אַז מ'האט ווידער מתפלל געווען.

וועט דער צדיק ר' יהודא איז אַרויס פון דאָרט האט ער געזאגט פאר איינער פון די תלמידים: זאגט אים אַז ער קען זיין זיכער אַז די מפלה פון היטלער ימ"ש און מוסליני ימ"ש איז זייער נאנט.

נאכן אָפּרעכטן די אַלע תפילות בשעת די פיר און צוואנציג שעה האט מען געמאכט אַ סעודת מצוה, און מ'האט געזינגען און געטאנצט און געדאנקט דעם אייבערשטן אַז זייער תפילות זענען אנגענומען וועט".

אזוי איז טאקע געווען, די נאצים און זייערע מיטהעלפער זענען פארטריבן געווארן פון דאָרט דורך די ענגלענדער, און אַפריקע און ארץ ישׂראל זענען גערעטעוועט געווארן פון די צרה.

ברסלבֿ'ע חסידים ביים היילינגן קבֿר

צווישן די וואס זענען געקומען מתפלל זיין ביים קבֿר רחל אמינו דערמאנט ר' שלמה אלי' אַסאף די מקובלים פון ישיבת פורת יוסף, און אויך ישיבת עץ חיים.

עס פלעגן קומען אַלע סארט אידן פון פארשידענע אפשטאמען, צווישן זיי סירישע, פרסי'שע, בוכארי'שע, ספרדי'שע אידן, ווי אויך פלעגן כּסדר קומען ברסלבֿ'ע חסידים.

צום ביישפּיל, ער שרייבט אינעם טאג-בוך, י"א חשון תנ"ג, (פיר און אכציג יאר צוריק).

די נאכט פון י"א חשון, די יארצייט פון די מאמע רחל איז די קבֿר געווען אפן אַ גאנצע נאכט.

עס זענען געקומען עטליכע חבורות מתפלל זיין, ארום אכט מנינים, צווישן זיי איז געווען סירישע, פרסי'שע, בוכארי'שע, ספרדי'שע אידן און אַסאף ברסלבֿ'ע חסידים.

ביז חצות האבן זיי אפגעארבעט תיקון כּרת, ביי חצות האבן זיי אפגעארבעט תיקון חצות, און נאכדעם האבן זיי געזאגט תהלים, און נאכן ענדיגן אַ סאף האבן זיי געבלאזן שופר און געזאגט די שלש עשׂרה מדות של רחמים, און צופרי האבן זיי געדאווענט שחרית.

זאל דער אייבערשטער טאקע העלפן אַז די געווין און טרערן פון מאמע רחל זאל שוין צוגעהערט ווערן, צוזאמען מיט די תפילות און טרערן פון אַלע אידישע קינדער פון אַלע דורות, און מיר זאלן זוכה זיין בקרוב צו ושבו בנים לגבולם, מען זאל שוין צופריק ארויפגיין קיין ירושלים, מיטן אויפבוי פונעם בית המקדש השלישי, אמן.

זכותו יגן עלינו.

געטומען פונעם בלעטל פסח תשפ"ו, געשריבן דורך אונזער שרײַבער מו"ה יואל מנחם גרשון שניצלער הי"ו.

טרעף סו חילוקים צווישן די צוויי בילדער

זאמיר ציין לערנען די חילוקים תורה!
ארויף אויפן בוס, אין חדר ארייין!

משפחת גלילק

בְּאַחְדוּת'דִינְג בְּלָעטָעלָעך

הָענְדִי דָערצַיילְט:

אַ מְחַיֶה, דִי הַיילִיגְע בַּאשָׁעפֶּערְס וועלְט אִיז אַזוֹי שַׁיין, אַזוֹי ריין. יָעצְט וועט אַלֶע בַּיימֶער זָענֶען הָערלִיך קָאלִירְט, אִיז אַזָא פַּארְגְענִיגְן צוּ גַיין אִין גַאס. דִי לוּפְט אִיז קִיל אוּן קְלָאר. דִי סְצֶענֶע וואס מִיר זָעֶען בַּיים שְׁפַּאצִירְן אוּן אוֹיךְ פָּארְנְדִיג צוּ סְקוּל אִיז אוּמְבַאשְׁרַייבְּלִיך.

אוּנְזֶער לֶערֶערִין הָאט אוּנְז מַסְבִּיר גֶעווֶען גָאר אַן אִינְטֶערֶעסַאנְטָע זַאךְ. אִין דִי זוּמֶער, וועט אַלֶע בְּלֶעטָעלָעךְ זָענֶען אַזוֹי שַׁיין גְרִין, אִיז דִי גְרִינָע קָאלִיר בְּאֱמֶת דִי עֶסֶן וואס דַער בַּאשָׁעפֶּער גֶעבְּט פַּאר דִי בְּלֶעטָעלָעךְ.

וועט עֶס הַייבְּט אָן וְוערְן קָעלְטֶער, מַאכְט דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער אַז דִי בַּיימֶער זָאלְן אוֹיפְהֶערְן גֶעבְּן צוּ עֶסֶן פַּאר דִי בְּלֶעטָעלָעךְ, אוּן דַאן גַייט אַוועק דִי גְרִינָע קָאלִיר אוּן עֶס אַנְדֶערֶע הָערלִיכֶע קָאלִירְן.

אִיךְ קֶען זִיצָן בַּיי אוּנְזֶער פֶענְסְטֶער יָעדְן טָאג אַזוֹי לַאנְג אוּן פָּשׁוּט בַּאטְרַאכְטְן דֶעם בַּאשָׁעפֶּערְס שַׁיינֶע וועלְט.

אַפֶּאר מָאל וועק אִיךְ זִיךְ אוֹיף דִי זָעלְבֶּע צַייט וְוי מַיין גְרוֹסֶער בְּרוּדֶער מֶענְדִי. שְׁכּוֹחַ אַייבֶּערְשְׁטֶער,

מַיין חָשׁוּבְ'ער בְּרוּדֶער שְׁטַיִיט אוֹיף פַּארְטָאגְס צוּ גַיין לֶערְנֶען דִי הַיילִיגְע תּוֹרָה. דֶעמָאלְטְס, גְלַייךְ נָאכְ'ן אָפְּגִיסְן נָעגְל וָאסֶער, גַיי אִיךְ צוּ אוּנְזֶער קָאךְ פֶענְסְטֶער צוּ בַּאטְרַאכְטְן וְוי דֶער בַּאשָׁעפֶּער מַאכְט דִי זוֹן אוֹיפְשַׁייְנֶען.

צוּם עֶרְשְׁט אִיז אַלֶעס טוּנְקל. דֶערְנָאךְ, מִיט יָעדָע מִינוּט וָואס גַייט פַּארְבַּיי, וועְרט דִי הִימֶל מֶער לִיכְטִיג, וְוי אוֹיךְ וועְרט אוֹיפְ'ן הִימֶל נָאךְ קָאלִירְן וְוי פִּינְק אוּן אָרָאנְזְשׁ. דִי גַאנְצֶע פָּאנַארַאמָע פוּן זוֹן אוֹיפְגַאנְג אוּן דִי קָאלִירְטֶע בַּיימֶער קֶען מֶען נִישְׁט אַרָאפְּשִׁילְדֶערְן וְוי שַׁיין עֶס אִיז. נָאר אוּנְזֶער גוּטֶער בַּאשָׁעפֶּער קֶען מַאכְן אַזָא הֶערלִיכֶע וועלְט.

בַּיים פֶענְסְטֶער, בִּשְׁעַתְ'ן בַּאטְרַאכְטְן דֶעם אַייבֶּערְשְׁטְנְ'ס הֶערלִיכֶע בְּרִיאָה, הָאב אִיךְ לִיב צוּ שְׁטִילְעְרהַייט מַאכְן הִתְבּוֹדְדוּת אוּן שְׁמוּעֶסְן מִיטְן אַייבֶּערְשְׁטְן.

צוּם עֶרְשְׁט דַאנְק אִיךְ דֶעם אַייבֶּערְשְׁטְן. אַסַאךְ מָאל הָאב אִיךְ אַזוֹיפִיל זַאכְן וָואס אִיךְ דַאנְק אִים אַז דָאס אִיז מַיין הִתְבּוֹדְדוּת. אִיךְ דַאנְק אוּן דַאנְק אוּן דַאנְק, וַוייל דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער גֶעבְּט מִיר אַזוֹיפִיל גוּטָע זַאכְן. אִיךְ הָאב אַ טַאטָע אוּן אַ מַאמָע. אִיךְ הָאב בְּרִידֶער אוּן שְׁוֶועסְטֶער. אִיךְ הָאב אַ הוֹיז. אִיךְ הָאב גֶעזוּנְטָע אוֹיגְן, גֶעזוּנְטָע אוֹיעֶרְן, אַ נָאז אוּן אַ מוֹיל וָואס אַרְבֶּעטְן, אוּן אַזוֹי וַוייטֶער.

אִין סְקוּל נָאךְ לָאנְטְש גַיייֶען מִיר אַרוֹיס שְׁפִּילְן.

יָעצְט אִין הֶערְבְּסְט אִיז עֶקְסְטָע ר גֶעשְׁמַאק צוּ צוּזַאמְנָעמֶען דִי אַרָאפְּגֶעפַאלֶענָע בְּלֶעטְלָעךְ. אַפֶּאר מָאל לַייגְן מִיר עֶס אוֹיבְן אוֹיפְן גְלִיטְשָׁער, אוּן מִיר גְלִיטְשְׁן אַזוֹי אַרָאפּ. אַנְדֶערֶע מָאל מַאכְן מִיר אַ גַאנְצֶע הוֹיפְן,

אוּן מִיר טַאנְצָן אַרַיין. אוּן וֶוען עֶס אִיז דָא זֵייעֶר אַסַאךְ בְּלָעטְלָעךְ אוֹיפְן עֶרְד, פָּארעמֶען מִיר אוֹיס אַ וֶועג, אַרוּם אוּן אַרוּם, אוּן מִיר מַארְשִׁירְן אוּן פַּארְבְּרענְגען.

צְוֵויי טָעג צוּרִיק אִיז גֶעוֶוען אַן עֶקְסְטָערע שַׁיינֶע וֶועטֶער, נִישְׁט צוּ קַאלְט אוּן נִישְׁט צוּ הֵייס, מִיט אַ קִילְע וּוינְטְל, אַ מַתָּנָה פוּן דָער אֵייבֶּערְשְׁטֶער.

אַפָּאר מֵיידְלָעךְ הָאבְּן גֶעוָואלְט סְתַּם וַוארְפְן בְּלָעטְלָעךְ. אוּן אַפָּאר מֵיידְלָעךְ הָאבְּן גֶעוָואלְט עֶרְשְׁט מַאכְן אַ הוֹיכֶע הוֹיפְן. עֶס הָאט אוֹיסְגֶעזֶען וּוי עֶס הֵייבְּט אָן אַ קְרִיגֶעריי. מֶען הֵייבְּט אָן צוּזַאמְנֶעמֶען בְּלָעטְלָעךְ, אוּן אַנְדֶערֶע מֵיידְלָעךְ כַּאפְּן פוּן דָארְט בְּלָעטְלָעךְ אוּן וַוארְפְן עֶס אַרוּם.

אִיךְ הָאבּ דָאס בַּאמֶערְקְט אוּן גֶעצִיטֶערְט אַז מִיר וֶועלְן זִיךְ חַס וְשָׁלוֹם קְרִיגְן. גְלַייךְ הָאבּ אִיךְ גֶעבֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן זָאל מִיר גֶעבְּן אַ גוּטֶע עֵצָה וָואס צוּ טוּן.

אִין יֶענֶע רֶגַע אִיז מִיר בַּיי גֶעפַאלְן אַ גֶעדַאנְק, מַמָּשׁ אַ מַעֲשֶׂה פוּן תְּפִילָה.

אִיךְ הָאבּ זִיךְ אָנְגֶערופְּן צוּ מַיינֶע חֲבֵרְ'טָעס, "אִיךְ טְרַאכְט אַז מֶען קֶען שְׁפִּילְן בֵּיידֶע סָארְט שְׁפִּילְן. אָדֶער קֶען מֶען זִיךְ צוּטֵיילְן אִין צְוֵויי גְרוּפֶּעס, דִי זַייט פוּן דִי גְרָאז וַוארְפְּט בְּלָעטְלָעךְ אִין דִי זַייט. צוּשְׁפְּרַייט עֶס, עֶס אִיז דָאךְ דָא אַזוֹיפִיל בְּלָעטְלָעךְ!

אָדֶער קֶענֶען מִיר זִיךְ שְׁפִּילְן אַלֶע אֵינְאֵיינֶעם אַ נַייֶע סָארְט שְׁפִּיל. צוּם עֶרְשְׁט מַאכְט מֶען אַ גְרוֹיסֶע הוֹיפְן בְּלָעטְלָעךְ אֵינְדֶערְמִיט, דֶערְנָאךְ צוּטֵיילְט מֶען זִיךְ אִין צְוֵויי גְרוּפֶּעס, אֵיינְס קֶענֶען בֶּער דִי צְוֵויטְן. יֶעדֶע מֵיידְל בַּאקוּמְט אַ נוּמֶּער. אֵיין מֵיידְל רוּפְט אוֹיס אַ נוּמֶּער. וֶוער עֶס הָאט דִי נוּמֶּער קֶען וַוארְפְן בְּלָעטְלָעךְ, אוּן וֶוער נִישְׁט דַארְף צוּלֵייגְן בְּלָעטְלָעךְ צוּ דִי הוֹיפְן."

מַיין קְלֵאס הָאט זֵייעֶר לִיב גֶעהַאט דִי גֶעדַאנְק. שְׁכֹחַ אֵייבֶּערְשְׁטֶער, מִיר שְׁפִּילְן דִי שְׁפִּיל דִי לֶעצְטֶע צְוֵויי טָעג נָאךְ לָאנְטְש, אוּן מִיט תְּפִילָה הָאבְּן מִיר זִיךְ נִישְׁט גֶעקְרִיגְט.

דעם רבינ'ס חדר

טרעף צו

וויאזוי קען מען מאכן פון פופציג אמעריקאנער מטבעות אז ס'זאל אויסקומען איין דאלער?

שאלה און ענטפער פון פאריגע וואך:

וועלכע זאך האט פיס אבער ער קריכט אויפן קאפ?

לייז

מילתא דבדיחותא

סתם חלש'ן

פאריאר אויפן וועג קיין אומאן אויפן פליגער האבן 2 מענטשן גע'חלש'ט,

עס איז געווארן א בהלה,

רופט זיך אן איינער (מעכי ר.)

מ'קען נישט סתם חלש'ן, אז איינער דארף חלש'ן זאל ער חלש'ן אין א בעג.

געווארט אויף א קרבן

א פאליציאנט האט אפגעשטעלט א דרייווער פאר'ן דרייוען זייער שנעל,

און ער זאגט צום דרייווער: "א גאנצן טאג ווארט איך אויף אזא קרבן ווי דיר".

ענטפערט דער דרייווער: יא יא, וועגן דעם בין איך געקומען די שנעלסטע וואס איך האב געקענט.

שמירעכץ

אמאל זעט א איד ווי איינער שמירט אן א געוויסע שמירעכץ אויף די טרעפ פון בית המדרש. פרעגט ער אים, וואס טוסטו דא? ענטפערט ער, זייער פשוט. איך האב זיך דא נעכטן אויסגעגליטשט און זיך שטארק צוקלאפט. בין איך געגאנגען צום דאקטאר און ער האט מיר געגעבן א שמירעכץ, זאגנדיג איך זאל עס שמירן דארט וואו איך האב מיך צוקלאפט.

ספר המדות'ל

אֲכִילָה

יד. אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה בָּא עַל יְדֵי חֹק וּמִשְׁפָּט.

דוּרְכְ'ן נָעמָען אוֹיף זִיךְ דִי מִצְווֹת אוּן דִי גֶעזֶעצֶן פוּנְעם אֵייבֶּערְשְׁטֶן, בַּאקוּמְט מֶען עֶסְן אוּן טְרִינְקֶען.

בחידה טובה

1. וואו איז דא אין די תורה פינף וועדטער אין א צו, יעדע וואדט האט נאר צוויי אותיות?

חידות און ענטפערס פון פאריגע וואך:

ווי שטייט ביים דאוונען 3 וועדטער אין א צו, אלע האבן די זעלבע אותיות, אבער יעדע פון די 3 וועדטער טייטשט אנדערש?

ומתפללים 'אל אל לא' יושיע

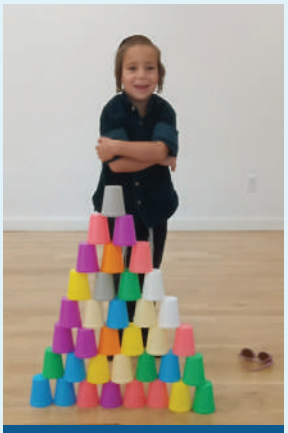
אברהמי יאקאבאוויטש

א תלמידה בית פיגא די מעשה מיט דוד המלך מיט די פראש וואס זינגט שירה

איידי יאקאבאוויטש

מענדי שווארץ

משפחת שטיינבערג - תיבה

נחמן יאקאבאוויטש

פייגי עקשטיין

שלומי בוים

שיינדי אינדיג

יוטי שטיינבערג נח ס'תיבה

אליעזר שלמה סאלז

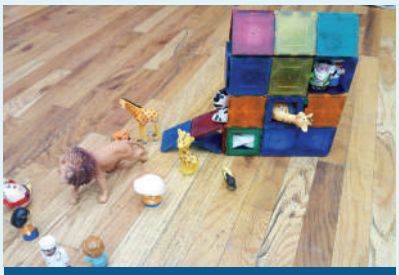
אשר פערל

די תיבה אין חדר קרית יואל

מאטי גליקמאן

משפחת יאקאבאוויטש - תיבה

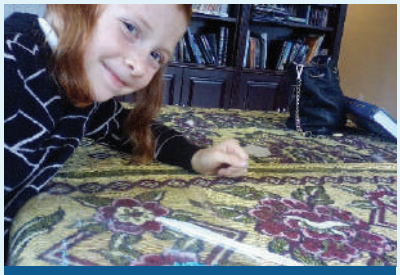
משפחת פוקס

משפחת שווארץ

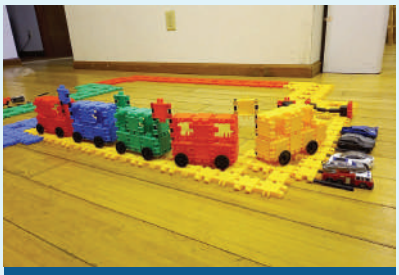
שיינדי און שרי אינדיג

אליעזר שלמה סאלז

אליעזר שלמה בלום

אליעזר שלמה בלום

פייגא און ח'לע לאנדא

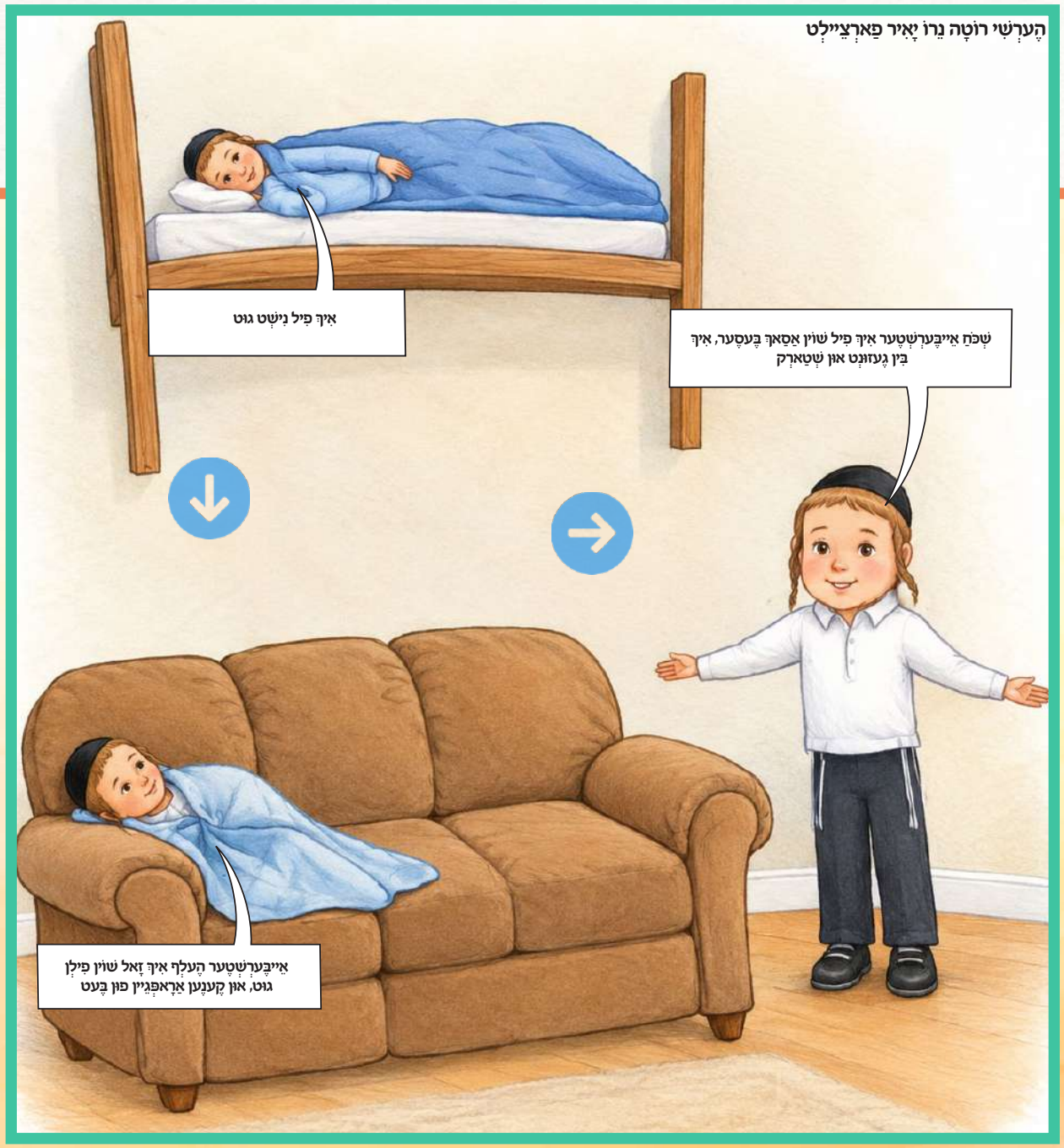
9 בַּאי בַּעַל בְּטָחוֹן

אין קורצן פון פֿרײַנד.

בערל טרעפט אַ ניי אַרבעט צו האקן האלץ אין וואלד.

שראל דוד העפטער

מיט תּפלה

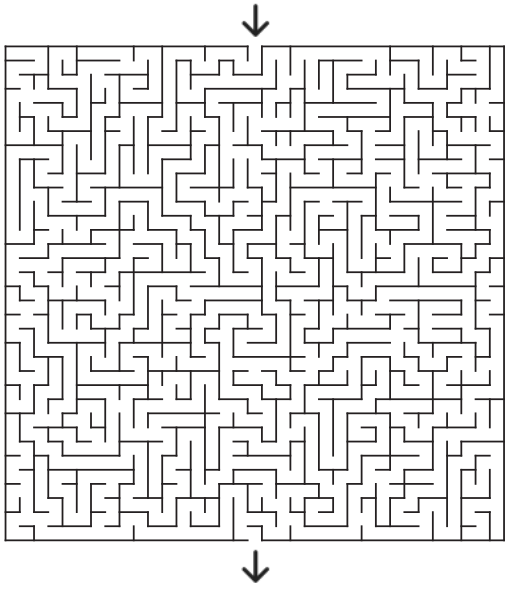
געמאלן דורך: **ח. וועבערמאן**

די מעשה פון תפילה ווערט געזומען פון "קול ברסלב" האטליין. לאזט אריין אייער מעשה, און די בעסטע מעשה וועט ווערן געמאלן.

טרעף די וואָס

שטייט אויף צו עבודת הבורא!

טרעף די וואָרטער

פ	ז	י	נ	א	ב	ג	ז		
ח	נ	ג	ע	ז	א	ג	ט		
א	א	ז	ג	ת	נ	ו	פ		
נ	ב	ט	נ	ב	מ	ב	פ		
נ	ה	פ	י	ג	א	ב	נ		
ס	ג	ז	ר	מ	ת	ע	י		
ז	ע	מ	פ	ת	ו	א	י		
א	ק	ב	ש	ט	פ	ד	ש		
ו	ל	ד	ע	ה	ע	מ	ה		
י	י	ד	ג	ג	ת	ב	ב		
פ	נ	ל	פ	י	ה	ב	ח		
ש	ג	ט	א	ז	ד	ד	ש		
ט	ע	ו	ר	א	ג	י	נ		
י	נ	מ	א	מ	ט	ח	ע		
י	ר	ע	ג	י	י	ז	ל		
נ	ד	א	ב	פ	ס	ר	ס		
נ	ח	ה	ב	ס	א	ש	ח		

די זייגער האט געקלינגען
מיר טוען שנעל אויפשטיין
פון בעט אראפגעשפרינגען
געזאגט "מודה אני" שיין

דאראם איר א שיינע קארטל

די פילע הפצה קארטלער
וואס וועט ברענגן נאך א איד
נענטער צום אייבערשטן,
ספעציעל יעצט זומער וועו די
קארטלער זענען גאר
פאפולער.

*srulitheskel

צו באקומען בי קרן הדפסה #104 718-387-2691 אדער אין בהמ"ד האשקי בי די הפצה לאקער

פאר סיי וועלכע הערות ביטע רופט אריין קרן הדפסה

שיחה און מעשה

טרעף צו
וועלכע
שיחה
פון רבי'ן
זערמאנט
זיך זעם
בילד

ענטפער פון
פאריגע וואך:

מעביר סדרה זיין איז א
סגולה פאר אריכות ימים